

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

TRANSFORMACE NUSELSKÉHO PIVOVARU

DIPLOMNÍ PROJEKT
ANNA REČKOVÁ

vedoucí práce:
ústav:

Ing. arch. Akad. arch. Jiří Klokočka
15119 Ústav urbanismu
letní semestr 2015/2016

OBSAH

A. ÚVOD

ZADÁNÍ
PROHLÁŠENÍ AUTORA
ÚVOD

B. ANALYTICKÁ ČÁST

LOKALITA
ŘEŠENÉ ÚZEMÍ
SOUČASNÝ STAV ÚZEMÍ
SOUČASNÝ STAV HLAVNÍ BUDOVI PIVOVARU
ÚZEMNÍ PLÁN
ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY
ANALÝZY
REFERENCE

C. NÁVRHOVÁ ČÁST

AUTORSKÁ ZPRÁVA
KONCEPT
SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
SITUACE
FUNKČNÍ SCHEMA
KONCEPCE VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍ
PIVOVAR
STUDENTSKÉ BYDLENÍ
VIZUALIZACE

D. ZÁVĚR

ZÁVĚR
ZDROJE
PODĚKOVÁNÍ

A. ÚVOD

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Anna Rečková

datum narození: 03. 09. 1991

akademický rok / semestr: 2015/2016 LS

ústav: 15119 (ústav urbanismu)

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Akad. arch. Jiří Klokočka

téma diplomové práce: Transformace Nuselského pivovaru
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Areál Nuselského pivovaru je už celou řadu let nevyužitý a chátrá. Přitom se jedná strategicky významnou lokalitu, nedaleko nuselského centra, Náměstí bratří Synků, i parku Folimanka a propojení (Nuselské schody). Přirozenou hranicí území areálu je na jižní straně tok Botiče, na severní pak železniční uzel (trojúhelník) Praha-Smíchov, Praha-Vršovice a Praha-hlavní nádraží. Areál pivovaru, spíšehlými pozemky, má pro strukturu města velký význam a díky své poloze také potenciál stát se impulsem pro společenský a kulturní rozvoj celé oblasti středních Nuslí. Cílem diplomové práce bude návrh transformace a budoucího využití areálu pivovaru na multifunkční a multiprogramové centrum společenského života Nuslí.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Projekt transformace areálu bude komplexním řešením celého areálu a jeho návaznosti na okolní urbanistický kontext. Projekt bude obsahovat analýzu a využitelnost (technický stav) stávajících konstrukcí, urbanistický koncept celkového řešení, funkční program a řešení jednotlivých budov. Významným tématem diplomového projektu bude také návrh řešení ploch mezi jednotlivými budovami tak, aby vzniklo prostorově i funkčně kvalitní (veřejné) prostranství, s logickou návazností na okolí. Zároveň bude jedna konkrétní část transformovaných ploch vypracována v urbanistickém detailu.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

- širší vztahy města (1:1 000, 1:2 000)
- situace areálu (1:500, 1:1 000)
- objekty, půdorysy, řezy (1:200, 1:400)
- nezastavěné (veřejné) prostranství (1:200, 1:400)
- urbanistický detail 1:10 (1:20)
- vizualizace

Podrobnosti zadání jednotlivých měřítek mohou být v průběhu semestru upřesněny po konzultaci s vedoucím diplomové práce.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- model
- portfolio projektu
- poster
- CD

Datum a podpis studenta

3. 3. 2016 Rečková

Datum a podpis vedoucího DP

03. 03. 2016

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

4. 3. 2016

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Anna Rečková
AR 2015/2016, LSNÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: Transformace Nuselského pivovaru
(ČJ)

(AJ) Transformation of Nusle brewery

JAZYK PRÁCE: český jazyk

Vedoucí práce: Ing. arch. Akad. arch. Jiří Klokočka Ústav: 15119 Ústav urbanismu

Oponent práce:

Klíčová slova (česká): pivovar, veřejný prostor, transformace, kultura, kreativita

Anotace (česká):

Obsahem diplomové práce je návrh společenského, kreativního a kulturního centra na území Nuselského pivovaru v Praze. Hlavním tématem je veřejné prostranství a funkční uspořádání jednotlivých budov tak, aby byl vytvořen celek s jasnou hierarchií prostoru vně i uvnitř a s logickou návazností na okolí. Součástí práce je také dispoziční řešení hlavní budovy pivovaru a jednoho nově navrhovaného objektu. Návrh oživuje nejen řešené území, ale i Nusle.

Anotace (anglická):

This thesis contains the project of social, creative and culture centre in the area of Nusle brewery in Prague. The main topic is public space and functional arrangement of individual buildings in order to create a complex with clear hierarchy inside and outside and with logical continuity with its surroundings. Part of the thesis is also dispositive solution of the main building of the brewery and one newly designed object. Solution revitalizes not only the brewery as a construction, but the whole area of Nusle as well.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 27. května 2016

podpis autora - diplomanta

ÚVOD

Chátrající průmyslové památkově chráněné objekty a k nim přilehlá území s atraktivní polohou ve městě jsou v dnešní době zajímavým a důležitým tématem k diskusi v urbanismu, územním plánování a projektování. V rámci udržitelného rozvoje území dávám přednost transformaci či revitalizaci výše zmíněných lokalit před novou výstavbou v holé krajině, přičemž se ve svém diplomním projektu na jednu předem pečlivě zvolenou zaměřuji. Jedná se tedy o Nuselský pivovar v Praze.

Pivovar se nachází ve výborné poloze, je v přímém kontaktu s centrem Prahy i samotných Nuslí. Jeho hranice jsou jasně vymezeny železniční tratí, na jihu pak potokem Botič. Je velmi dobře přístupný všemi prostředky městské hromadné dopravy. V současné době však pouze vytváří hluché místo ve struktuře města a dá se říci, že svou poměrně velkou rozlehlostí tvoří bariéru. Takto strategicky významná lokalita by tak neměla zůstat bez využití. Pro developerské firmy by bylo nejjednodušší území radikálně vyčistit a postavit zde další bytový komplex s množstvím administrativních budov, cílem mého projektu je však přistupovat k návrhu s respektem ke kulturnímu dědictví, zachovat identitu místa a citlivě vnést do místa novou energii. Důležitým bodem práce je vhodné nalezení náplně jednotlivých budov tak, aby konečné řešení působilo uceleně, jasně a atraktivně. Jelikož Nusle vyjma parků postrádají dobré veřejné prostranství určené výhradně pro pobyt lidí, je proto dalším a nejvýznamnějším cílem zaměřit se na veřejný prostor, který bude kvalitní prostorově i funkčně a bude logicky navazovat na okolí a který bude podřízen nejvýznamnějšímu městotvornému prvku, obyvatelstvu.

Práce je dělena na dvě části, analytickou a návrhovou. Analytická část obsahuje základní a historické údaje, mapuje současný stav území, poukazuje na vybrané referenční projekty. Návrhová část se zaměřuje na celkové urbanistické řešení, koncepci veřejného prostranství a schematické řešení budovy pivovaru a jedné nově navrhované dostavby.

B. ANALYTICKÁ ČÁST

LOKALITA

PRAHA - NUSLE

urbanistický vývoj

Nusle leží na jižní straně stejnojmenného hlubokého údolí potoka Botiče mezi vyvýšenými polohami Vinohrad a Pankráce. Ves existovala již roku 1088, kdy zde získala majetek vyšehradská kapitula. Farou patřila k nedaleké vsi Kušíně, kde na místě nynějšího kostela sv. Pankráce (Na Pankráci) existovala románská rotunda. Kostel zde přetrval i po zániku vsi za husitských válek. Nusle se po většinu historie majetkoprávně dělily na Dolní a Horní, ale není jasné, zda se to odrazilo i v sídelní struktuře. Za Karla IV. byly svahy údolí osázeny vinnou révou. Těžké ztráty Nusle utrpěly za třicetileté války.

Nusle byly vždy velmi malou vsí, jejíž těžiště tvořil velký dvůr, který do počátku 20. století stával v jižní části nynějšího náměstí bratří Synků. Kolem roku 1715 byl při něm postaven zámek s parkem táhnoucím se až k Botiči. V roce 1654 bylo v Nuslích jen 6 usedlostí, z toho čtyři pusté. Rovněž na počátku 18. století zde kromě vrchnostenských staveb existovaly jen 4 usedlosti. Situace se změnila až v 2. polovině 18. století, kdy západně ode dvoa vyrostlo ve vidlici starých cest (Božetěchova, Boleslavova, Ctiborova) větší množství hustě natěsnaných domků. Nedlouho potom se novým prvkem Nuslí stala přímá trasa císařské silnice vedoucí z Nového Města na Pankrác (Bělehradská, Nuselská, Tábořská), kde se připojovala na benešovskou sinici vycházející z Vyšehradu (Na Pankráci), podél níž kolem roku 1824 vyrostla jednořadá dominikální ves Pankrác (po západní straně nynější ulice Na Pankráci, od kostela po náměstí Hrdinů).

Novodobý vývoj Nuslí lze datovat od 70. let 19. století. Stavělo se i na Pankráci, kde v letech 1885-89 vyrostl velký komplex věznice. Do 1. světové války se v Nuslích zformovaly dva urbanistické celky jednoznačně městského charakteru. Důležitějším z nich se stalo vlastní centrum novodobého města. Na místě jižní části zámeckého parku a zámecké stavby bylo vytýčeno velké čtvercové náměstí (bratří Synků), jímž diagonálně procházela dosavadní hlavní silnice (Nuselská). V té době - roku 1898 - se Nusle staly městem. Pro radnici nezbylo na náměstí místo, přesto se jí však dostalo dominantního postavení. Zaujala totiž roku 1908 pohledový závěr (Sezimovy) ulice stoupající podél západní strany náměstí. Bloky činžovních domů vyrostly kolem náměstí a dále k jihovýchodu podél Nuselské ulice. Východní okraj této čtvrti vytvořil trojzubec ulic Svatoslavovy, Rostislavovy a Nuselské. Druhá čtvrt, charakteristická velkými a dlouhými bloky činžovních domů, vznikla v Nuselském údolí, mezi Botičem a železniční tratí, východně pod Vyšehradem (ulice Sekaninova, Oldřichova, Jaromírova). Přes toto území se již od roku 1903 pánovala stavba smělého mostu, který by údolí překlenul.

Po připojení k Praze roku 1922 Nusle dále rychle rostly. Vznikaly další obytné bloky jihovýchodně od náměstí, přičemž velké vršovické nádraží zabránilo propojení s blízkými Vršovciemi. Svahy nad Nuslemi a za pankráckou věznicí zaujala vilová čtvrť (okolí ulice Nad Nuslemi). Významný stavební rozvoj zaznamenala také Pankrác. Stala se svébytnou městskou čtvrtí, ale administrativně vždy zůstala součástí Nuslí. Osou výstavby zůstala benešovská silnice (Na Pankráci) a s ní souběžná třída (5. května). V místech ústí ulice z Nuslí (Tábořská) bylo vytýčeno obdélné náměstí, jehož severovýchodní stranu vytvořila v letech 1926-30 budova Nejvyššího soudu. Na Pankráci byly postaveny i funkcionalistické družstevní domy. Pozoruhodným celkem se stala i izolovaně situovaná čtvrť Družstevní ohoz nad Michlí.

Rovněž po roce 1945 zůstalo těžiště katastru Nuslí v prostoru Pankráce. Roku 1955 zde bylo k výstavbě poprvé užito panelové technologie. Nový sídlištní komplex v letech 1967-74 spojil s vnitřní prahou odvážný Nuselský most (arch. S. Hubička, V. Michálek, S. Kober), využitý i pro zaústění budované dálnice od Brna a pro linku metra. Pankrácká hrana nad Nuselským údolím pak do roku 1981 zskala problematickou hmotovou dominantu Paláce kultur, doplněnou v letech 1986-88 vertikálou hotelu Forum. Rovněž dále na Pankrácké pláni byly vybudovány další věžové stavby.

Vlastní Nusle zůstaly stranou nové výstavby a zachovaly si tvář z 1. třetiny 20. století. Od roku 1993 jsou proto chráněny jako městská památková zóna.

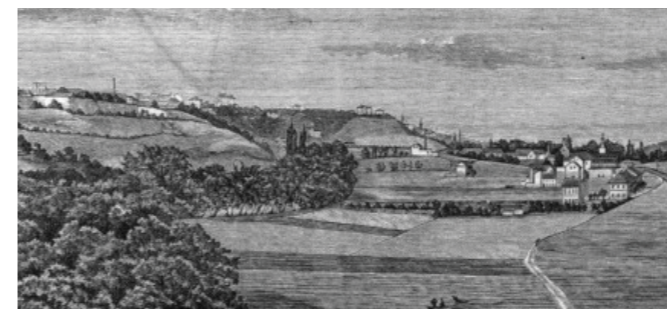
MAPA STABILNÍHO KATASTRU 1817

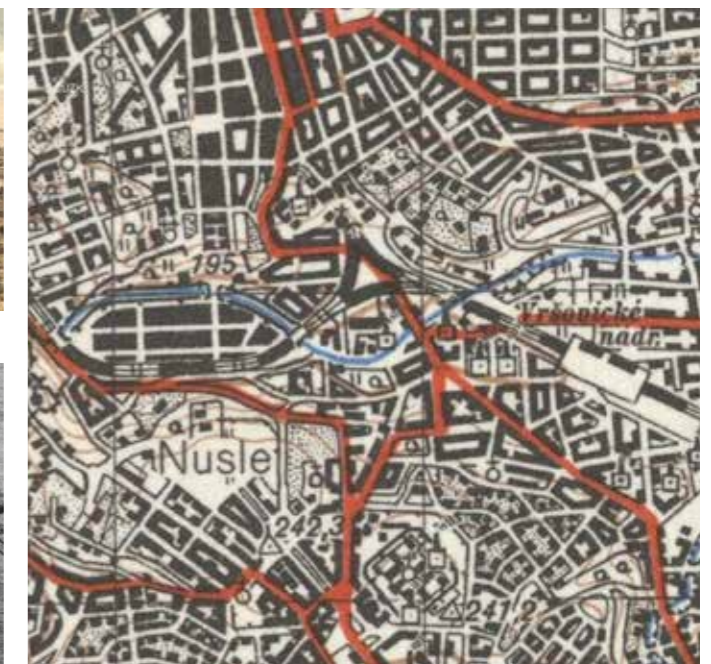
VOJENSKÉ MAPOVÁNÍ 2. POL. 19. STOL

1893

KONEC 19. STOL.

TOPOGRAFICKÁ MAPA 1952

1910

1912

ORTOFOTOMAPA 2015

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

Ústřední obecná fakultní nemocnice v Praze

PODSKALÍ

VYŠEHRAD

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ
NUSELSKÝ PIVOVAR

FIDLOVAČKA

Táborská
PRAHA 4

JEZERKA

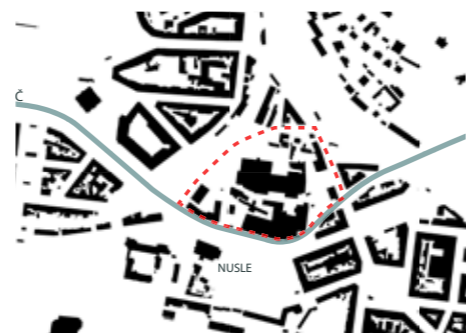
5. května

5. května

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

NUSELSKÝ PIVOVAR

historie

Budovy někdejšího Akciového prastrojního pivovaru a sladovny v Nuslích u Prahy jsou významným stavebním a historickým akcentem, který se uplatňuje v údolí Botiče a svou hmotou i architekturou dokládá jedinečným způsobem historický vývoj a charakter této pražské čtvrti. Mimo krajinnou a architektonickou funkci s příznačnou siluetou představuje svou architektonickou skladbou zároveň významný industriální areál, dochovaný v historické stavební i funkční struktuře. Pivovar vznikl patrně přestavbou budovy starého, původem středověkého nuselského mlýna ze 14. století, nejspíše již v samotném závěru 17. nebo na počátku 18. století, kdy Nusle vlastnil Jan Josef, hrabě z Vrtby.

Později přešel i s Nuslemi do majetku Mansfeldů, Paarů a naposledy v roce 1833 hraběte Buquoye. O tom, že šlo původně o mlýn, svědčí zejména typický způsob napojení jeho budov na trasu mlýnského náhonu, probíhajícího pod budovami a zachyceného ještě na plánu přestavby pivovaru 1865. V roce 1857 přešel nuselský pivovar do majetku pivovarské rodiny Waldsteinů. Bylo to období rychlého rozvoje, pivovar byl v té době jedním z největších na území dnešní Prahy. V průběhu padesátých a šedesátých let 19. století byly původní barokní budovy pivovaru několikrát upraveny a rozšířeny o nové výrobní části, zejména hvozdu (1863), později upravený k obytným účelům, varnu a kotelnu (1865) a budovu stájí v zadní části areálu.

Dominantou pravé strany někdejší Hostivítovy ulice je, rovněž v této době postavená, bývalá restaurační (později administrativní) budova s rozsáhlými ležáckými sklepy, doložená již 1863. K ní na pravé straně přibyla roku 1865 chladárna s otevřenou dřevěnou konstrukcí horního patra. Další úpravy a rozšíření budov u Botiče následovaly v roce 1876 (stavba nového hvozdu na straně při Botiči s datem na fasádě) a zejména v letech 1892-1894, kdy byla postavena a rozšířena nová kotelná, nová varna, nová humna o ploše 2000 metrů čtverečních, a další hvozdu, „studený“, připojený ke staršímu z roku 1876. Nové stavby pivovaru prováděli stavitelé Herold a Sýkora, technologickou část dodala firma Novák a Jahn. Těmito přístavbami došlo k uzavření areálu o dnešní podoby, včerně jednotící architektonické úpravy fasády na straně k Botiči. Od roku 1897 přešel do majetku nově založené akciové společnosti jako Akciový prastrojní pivovar a sladovna v Nuslích u Prahy. Pozdější dílčí úpravy v interiéru pivovaru nenarušily výrazněji jeho podobu. Výroba piva byla ukončena roku 1958. Do osmdesátých let 20. století fungovala část pivovaru jako sladovna, zatímco část areálu s ležáckými sklepy byla upravena pro České vinařské závody. Objekty pivovaru jsou rozloženy na obou stranách bývalé Hostivítovy ulice, zrušené roku 1947, která probíhá zčásti v trase zasypaného koryta bývalého mlýnského náhonu. Na pravé straně je skupina budov se sušárnou, bývalou restaurační budovou a v suterénu se sklepy a chladárnou, na levé k Botiči varna, hvozdu a humna. Při Bělehradské ulici se nachází vstup do areálu s branou lemovanou dvěma secesními pilíři s dekorativním zakončením ve tvaru sudů. Budovy na levé straně nádvoří skrývají rozsáhlé historické barokní jádro budovy s valeně sklenutým barokním hvozdem a křížovými klenbami. Na straně k Botiči na ně navazují hvozdu a především rozsáhlá humna s obilnými půdami, které skrývají v patře nad rozsáhlým zaklenutým prostorem přízemí pozoruhodné a v kompletnosti dochované celodřevěné konstrukce. Působivá je rovněž stará varna sklenutá plackovými klenbami a nesená čtyřmi sloupy. Pohledovou dominantou této skupiny jsou oba vysoké hvozdu a vysoký cihelný komín, na které navazují další budovy při Botiči, sjednocené pozoruhodnou neorenesanční úpravou fasády.

Na protější straně nádvoří, bývalé ulice, je táhlá, pozdně klasicistní, restaurační budova, pod níž se nachází rozsáhlá síť ležáckých sklepů, zaklenutých vysokými půlkruhovými cihelnými klenbami, navazující na zaklenuté spodní patro budovy sušárny a studených štoků. V horním podlaží sušárny je dochována ojedinělá dřevěná konstrukce otevřená do krovu. Na tuto část navazovala zahradní restaurace s dodnes dochovanými zbytky dekorativního dřevěného loubí. V interiéru pivovaru lze najít i řadu součástí původní technologie z doby jeho plného provozu: stroje na čištění obilí, elektromotor z počátku 20. století nebo osiřelé části transmisí. Donedávna bylo na svém místě i kompletní technologické vybavení „teplého“ hvozdu z roku 1876.

POČ. 20. STOL.

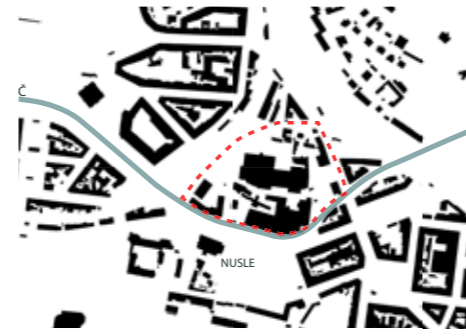
1902

30. LÉTA 20. STOL.

NUSELSKÝ PIVOVAR

historie

Nejhodnotnější části areálu jsou od roku 2000 prohlášeny kulturní památkou. Jedná se o budovy sladovny a varny, pivovarské sklepy, hvozdy a secesní bránu v Bělehradské ulici, restaurační budovu v pozdně klasicistním slohu a budovu sušárny s dochovanou dřevěnou konstrukcí otevřenou do krovu. Na tuto část navazovala ještě zahradní restaurace, z níž se dochovaly zbytky dřevěného loubí. K dříve populárnímu místu pro baráčnická setkání, konání oslav a konzumaci nuselského piva patřilo i kulturní zákoutí v podobě malé divadelní scény.

V suterénu památkově chráněných budov se nacházejí rozlehlé ležácké sklepy, jež jsou zaklenuty vysokými půlkruhovými klenbami z cihel. Interiéry pivovaru skrývají i zbytky původní technologie z doby jeho provozu. Spatřit lze stroje na čištění obilí, části transmisí a elektromotor ze začátku 20. století. Zbytek technologického zařízení byl odstaven a sklepy místo sudů pěnivého moku nahradily nerezové tanky s celkovým objemem 5 mil. litrů vína.

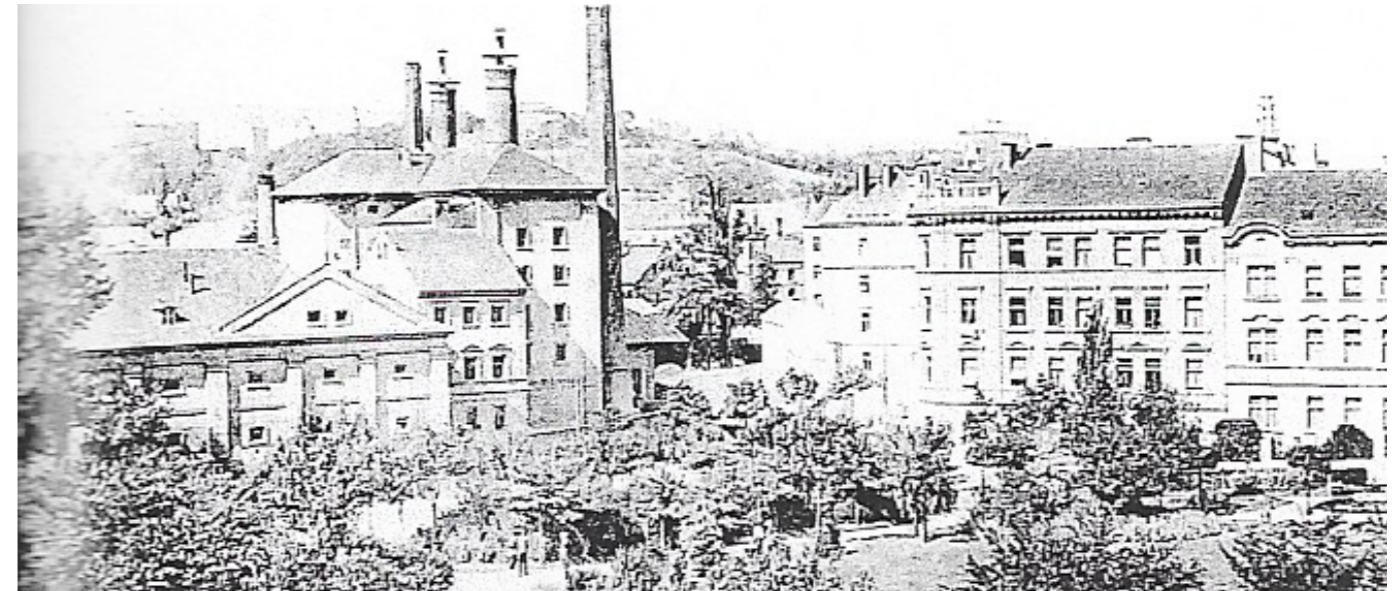
Na místě bývalé divadelní scény se v roce 1967 objevuje Koliba u pastýřky, která sem byla přenesena ze světové výstavy EXPO 1967 konané v Montrealu. V areálu pivovaru byla do roku 1999 v provozu ještě restaurace v čp. 55 nesoucí název Nuselská pivovarská zahrada. Tyto prostory jsou však již odděleny plotem a vztah k historii staříčkého pivovaru v Nuslích zcela postrádají - nikdy totiž pokřtěny nuselským pivem nebyly. V roce 2002 došlo k rekonstrukci střech památkově chráněných objektů, nicméně další osud areálu zůstává stále neznámý.

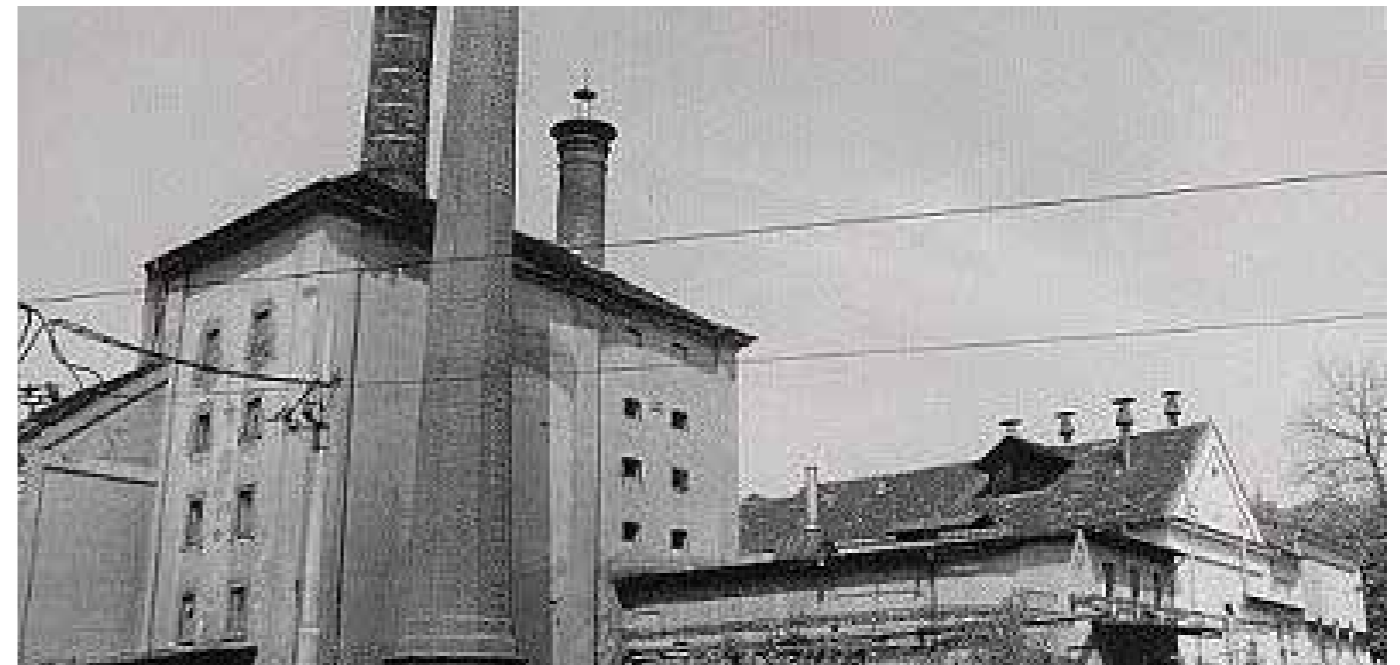
60. LÉTA 20. STOL.

1915

POČÁTEK 20. STOL.

1981

SOUČASNÝ STAV ÚZEMÍ

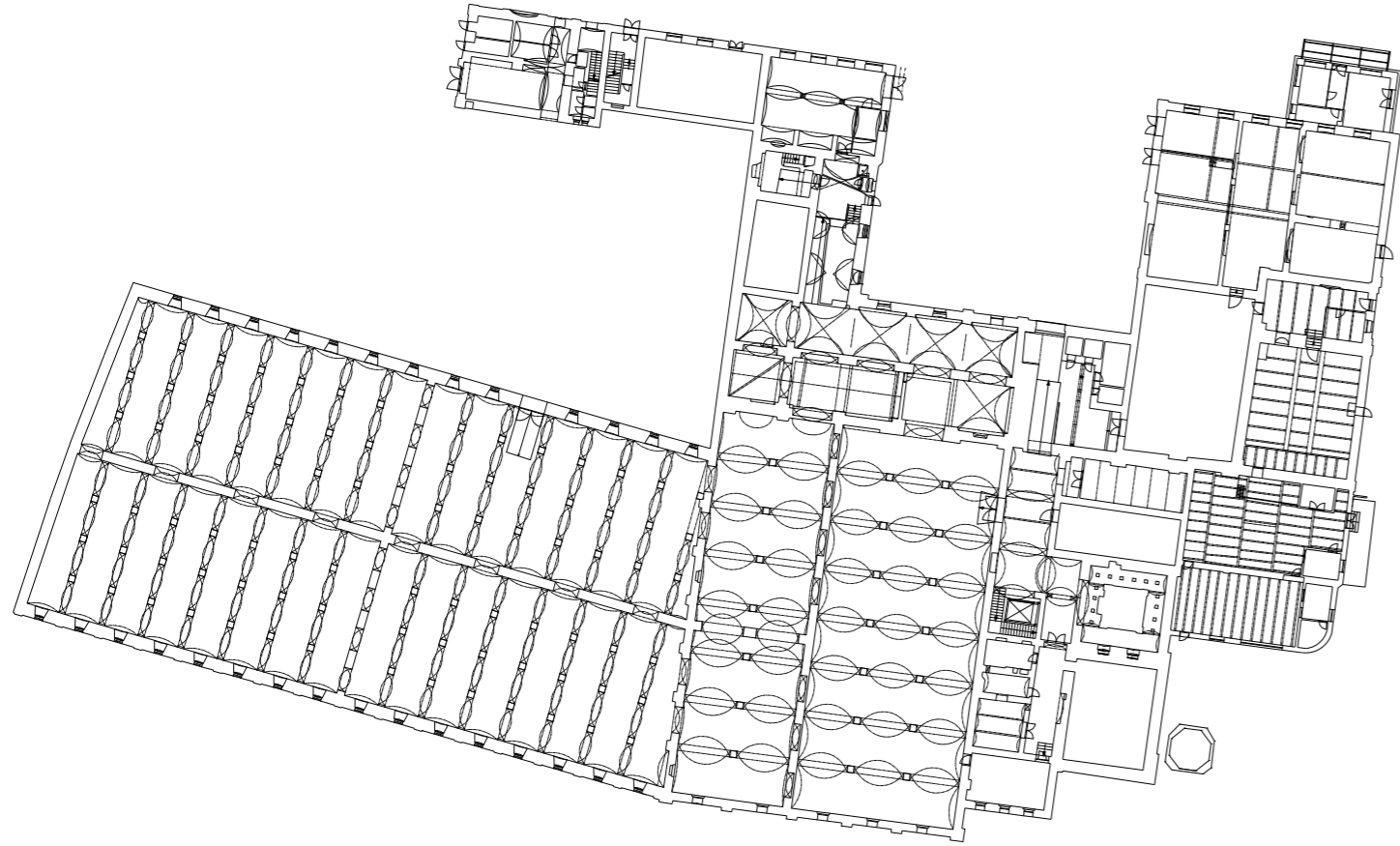
FOTODOKUMENTACE

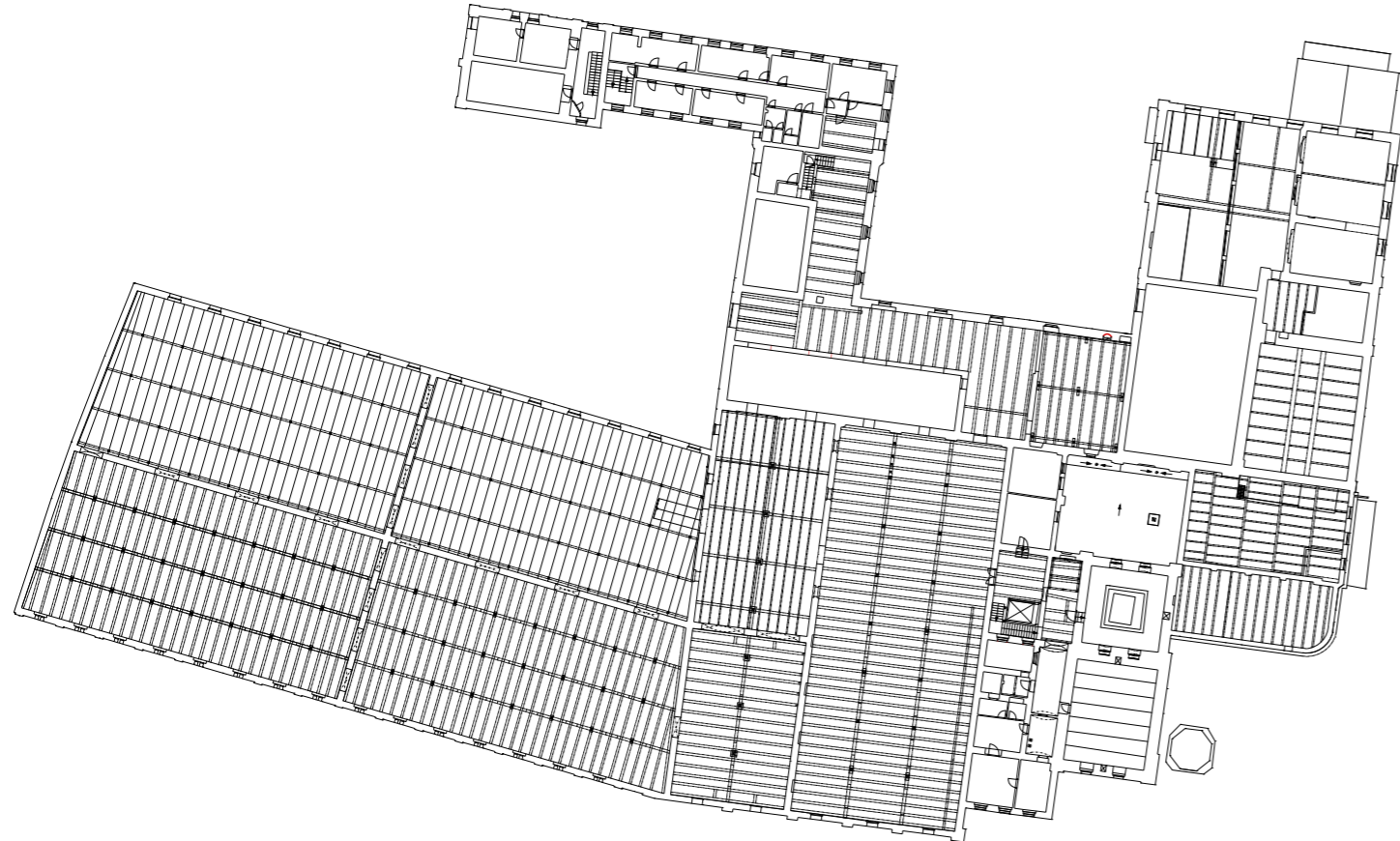
SOUČASNÝ STAV HLAVNÍ BUDOVOY PIVOVARU

VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE

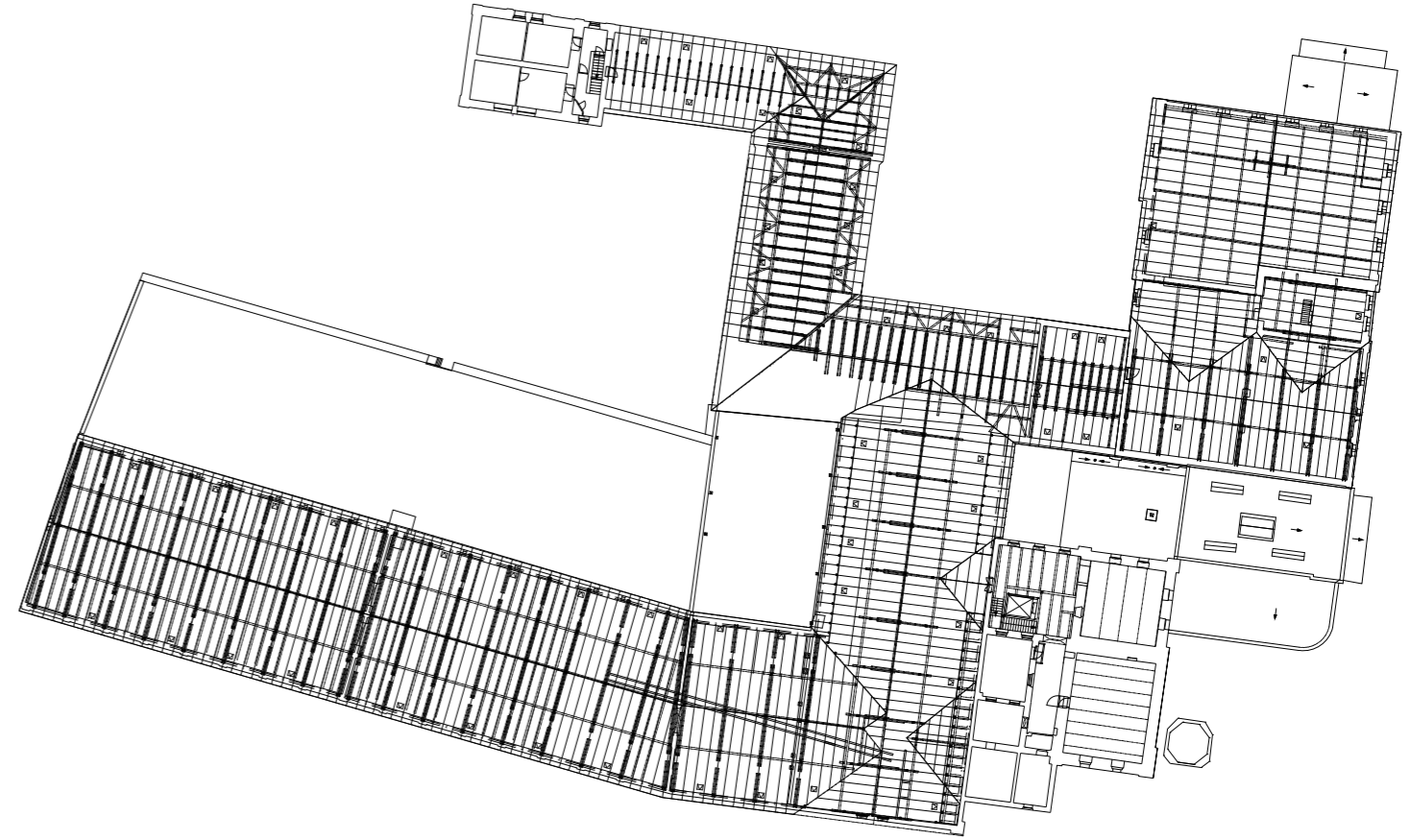
PŮDORYS 1NP

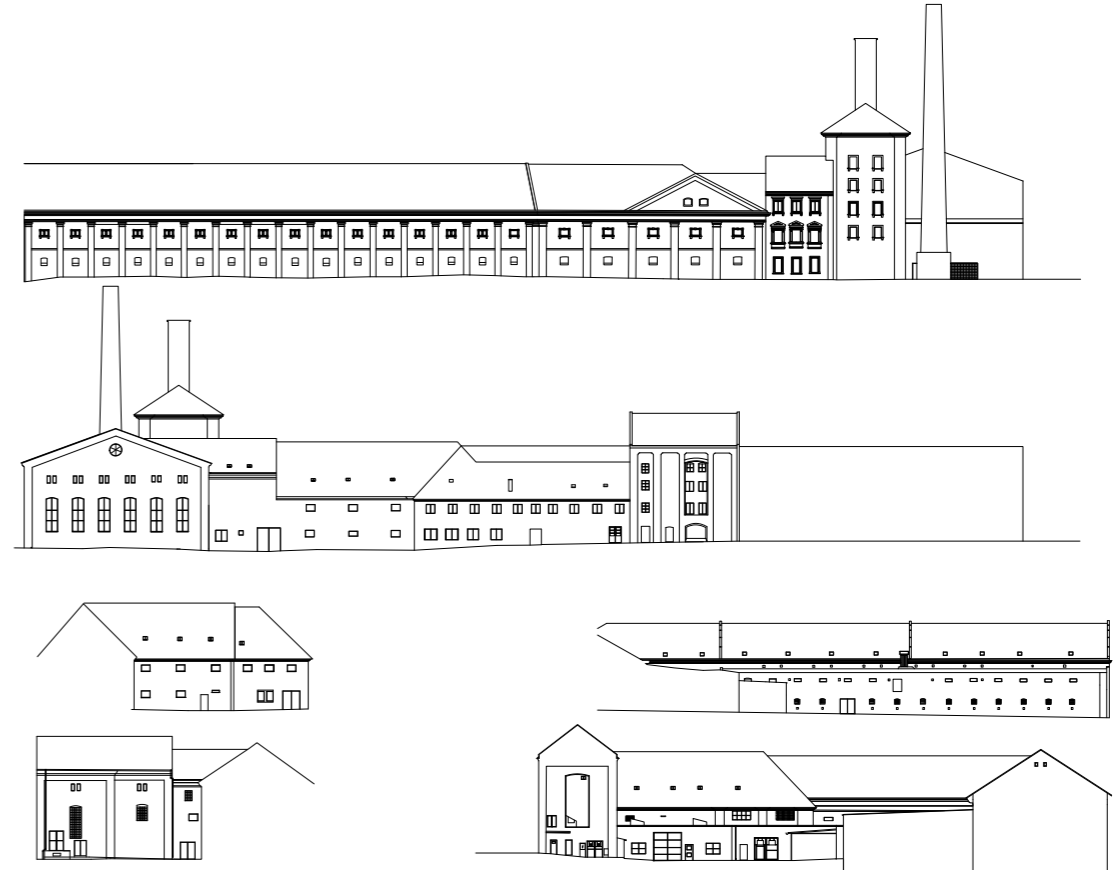
PŮDORYS 2NP

PŮDORYS 3NP

POHLEDY

SOUČASNÝ STAV HLAVNÍ BUDOVOY PIVOVARU

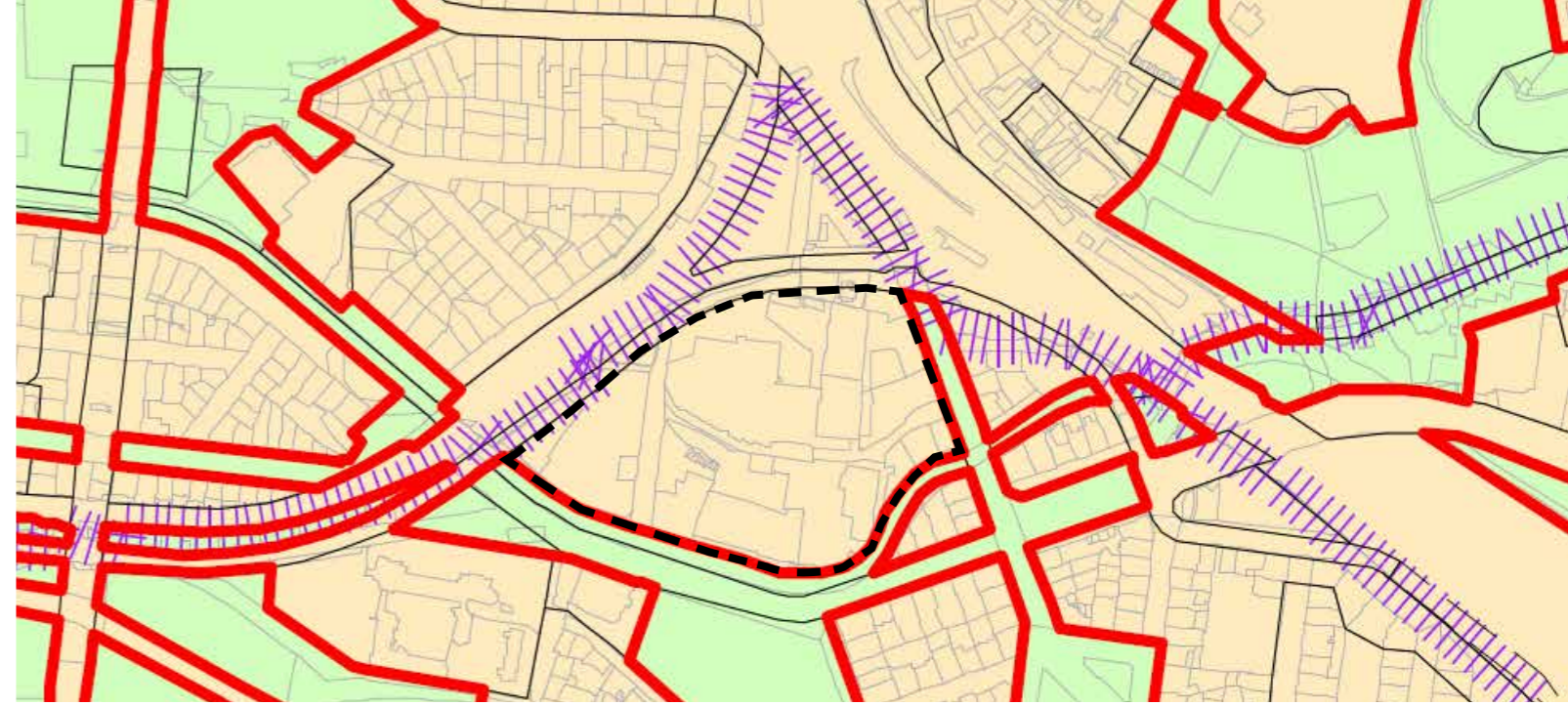
FOTODOKUMENTACE

ÚZEMNÍ PLÁN

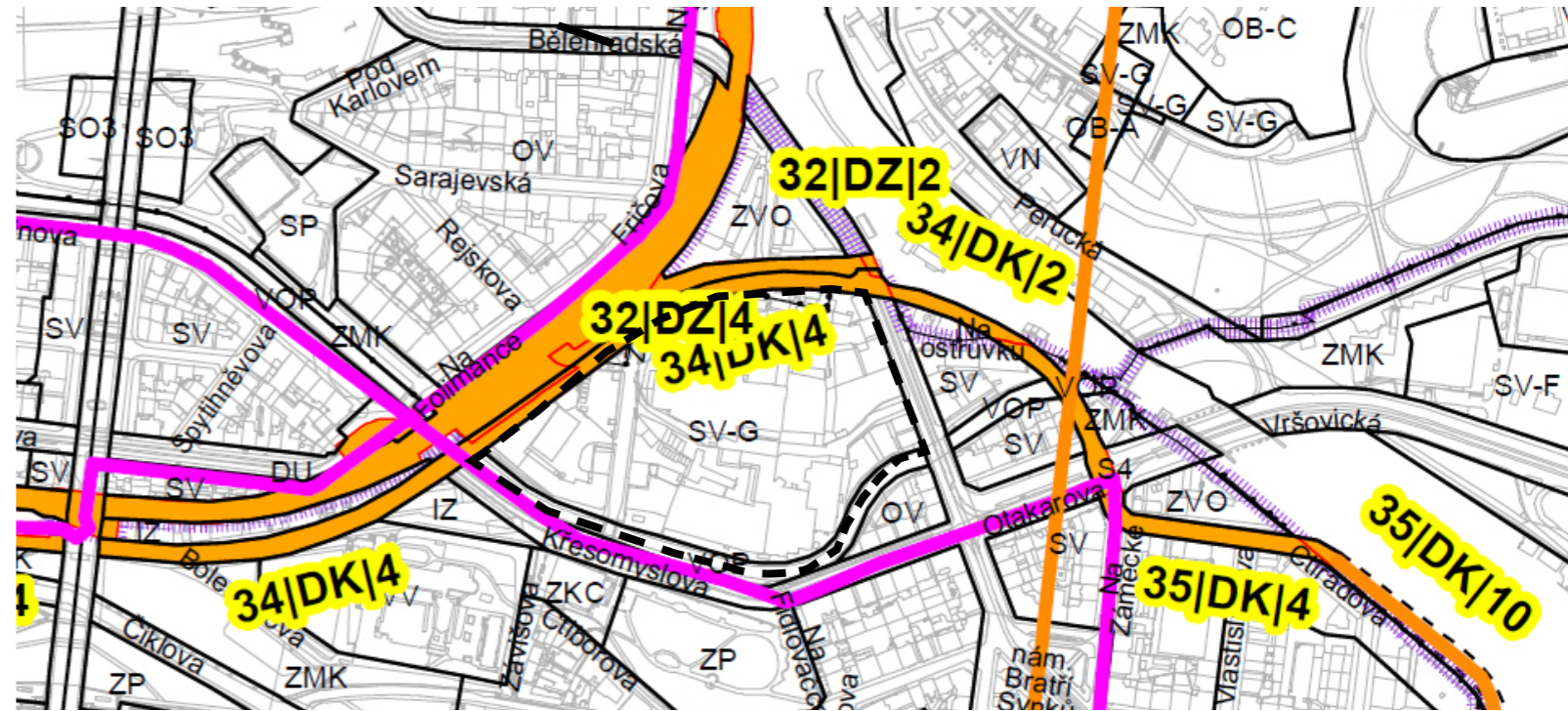
VYMEZENÍ ZASTAVITELNÉHO ÚZEMÍ

- zastavitelné území
- nezastavitelné území
- hranice funkčního využití
- hranice městských částí

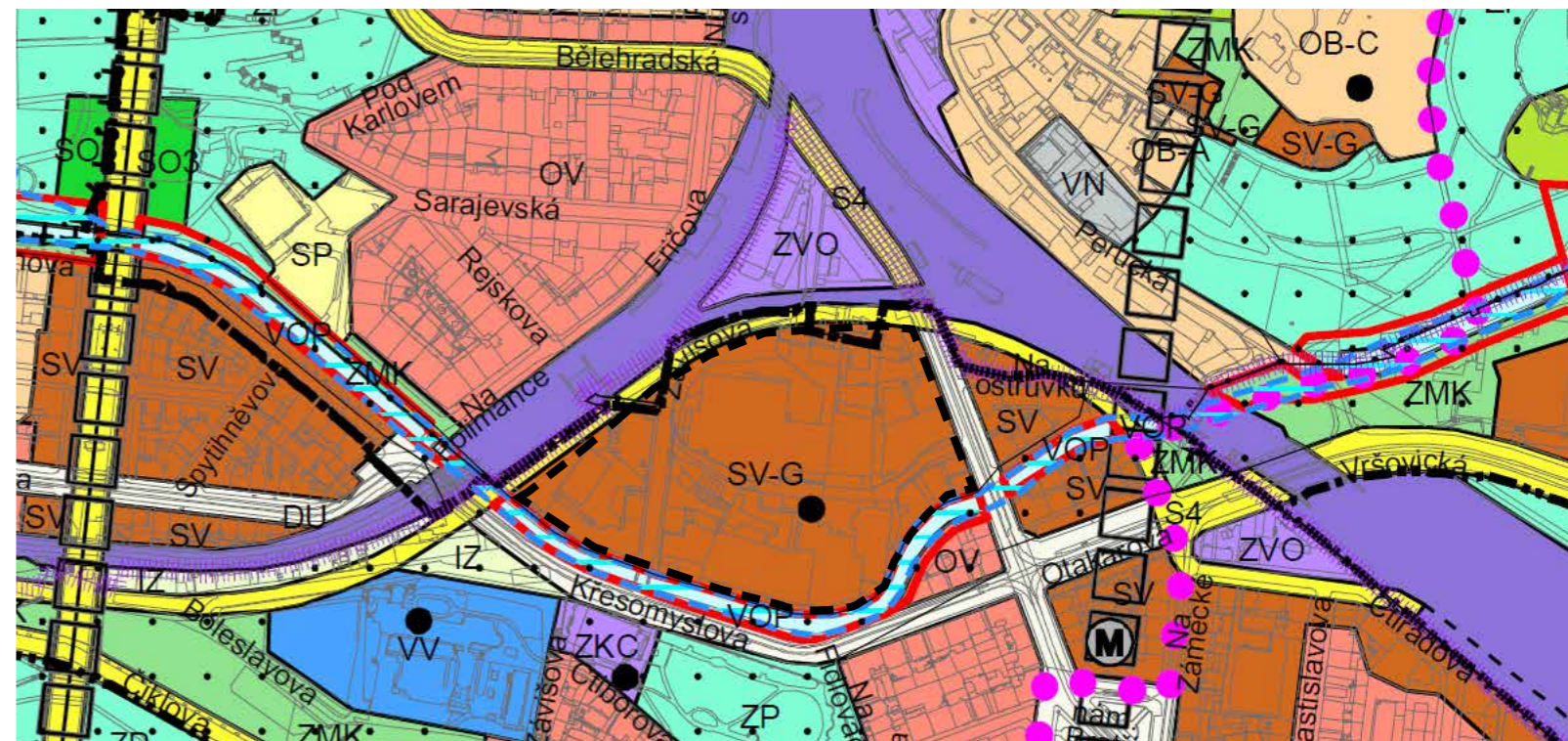
VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ STAVBY

- technické vybavení
- dopravní stavby

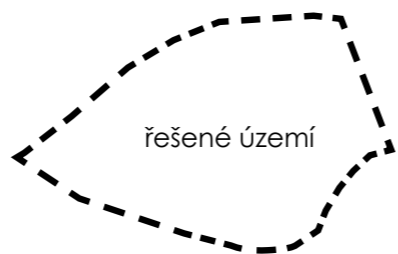

FUNKČNÍ VYUŽITÍ

čistě obytné	železniční doprava	izolační zeleň
všeobecně obytné	komunikační síť	sady, zahrady, vinice
všeobecně smíšené	sport	záplavové území
vysokoškolské	relax	vymezení ÚSES
nerušící výroba	park, historická zahrada	zákaz výškových staveb
veřejné vybavení	zeleň městská a krajinná	hranice městských částí

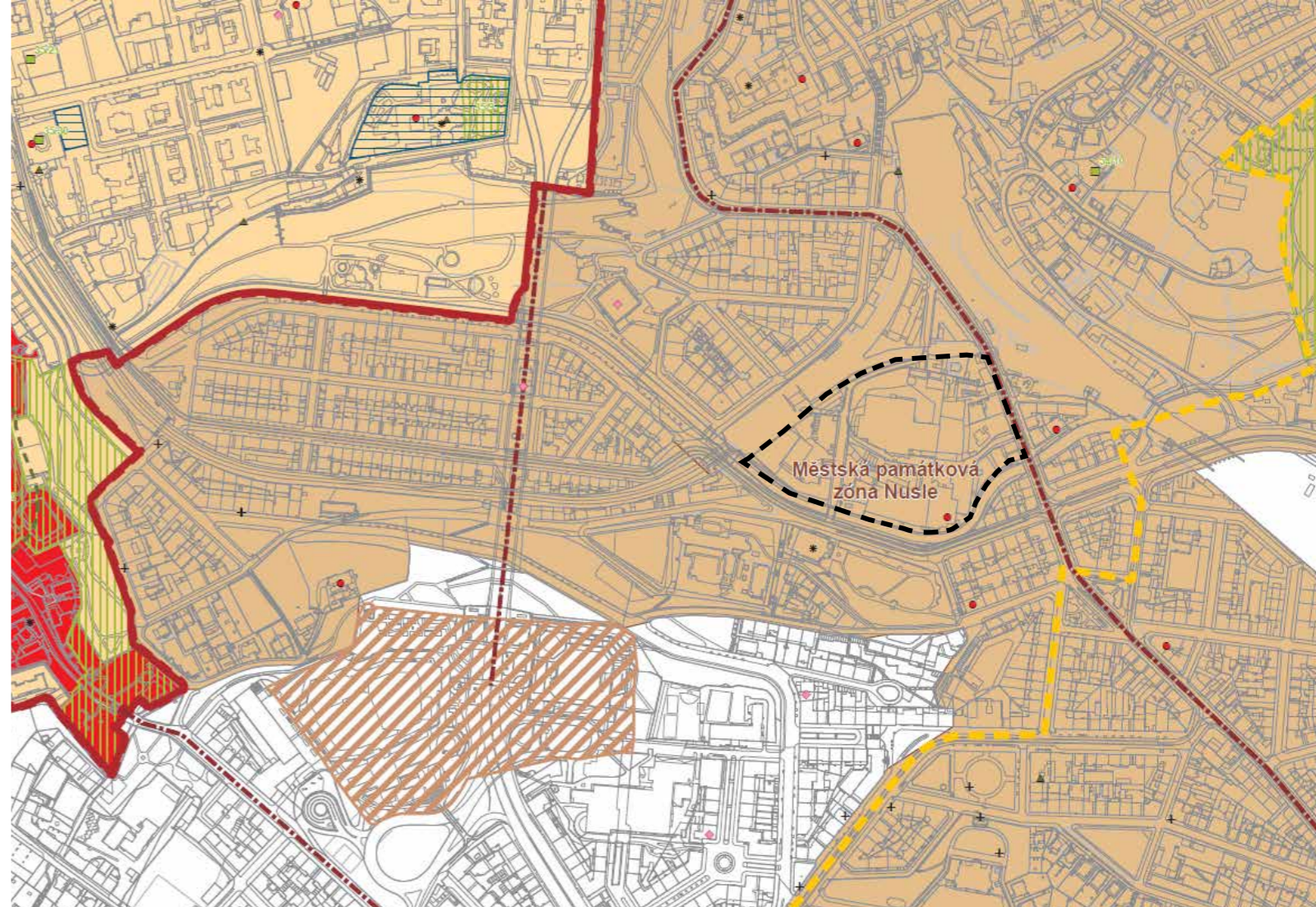

ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY

PAMÁTKOVÁ OCHRANA MĚSTA

	památková rezervace		nemovitá kulturní památka
	památková zóna		místo významné události
	cohranné pásmo		pietní místo/válečný hrob
	nemovitá národní kulturní památka		historicky významné stavby a soubory - zaniklé
	významné archeologické plochy		historické zahrady a parky
	zákaz výškových budov		zeleň městská a krajinná

SOUČASNÉ FUNKČNÍ VYUŽITÍ

	louky, zahrady, vinice		stravování, ubytování, komerční funkce
	nelesní porosty dřevin		administrativ, obchodní a kongresová centra
	lesy, lesoparky		nerušící výroba, dílny
	parky, hřbitovy		silniční doprava
	rekreační areály, hřiště		parkoviště
	sportovní areály		železniční doprava
	zdravotnictví, policie, hasiči, státní sráva		průmyslová výroba, sklady
	kultura, školství, církev, sociální služby		ulice, silnice, cesty, pěšiny
	bydlení		bez využití, staveniště

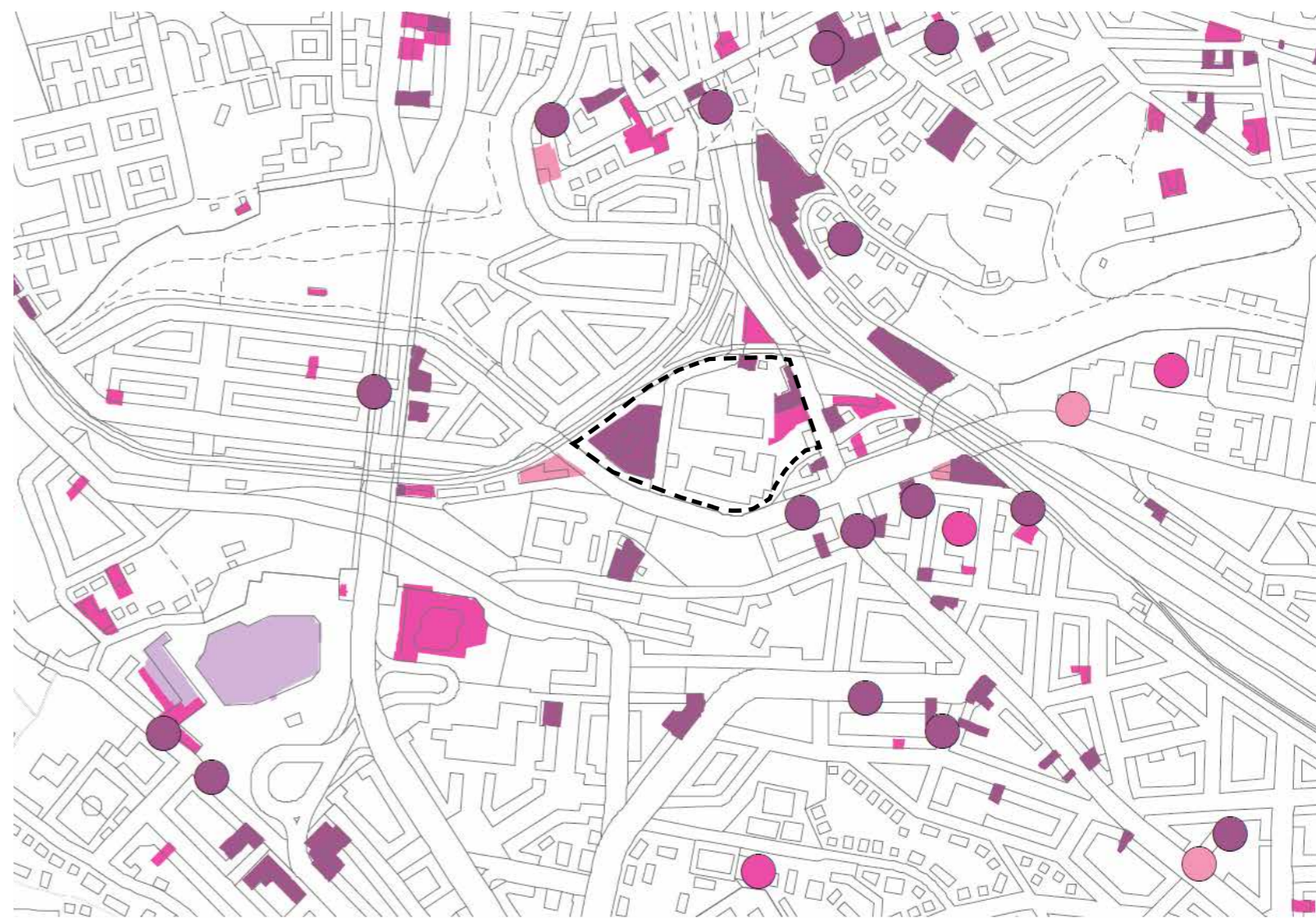
ANALÝZA REKREAČNÍCH PLOCH

- rekreační areály a osady
- parky, hřbitovy
- rekreační areál vzdělávací - ZOO, botanická zahrada
- sportovní areál
- rekreační areály, hřiště
- dětské hřiště
- hřiště

ANALÝZA OBCHODU A SLUŽEB

- administrativa, komerční plocha
- obchodní centrum
- obchod
- ubytování, stravování
- výstaviště, stadion, kongresové centrum

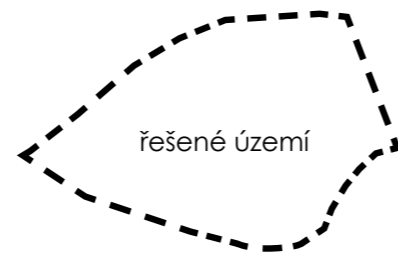

ANALÝZY

ANALÝZA DOPRAVY

- komunikace celoměstského významu
- komunikace městského významu
- komunikace vybrané ostatní
- železnice
- metro Vyšehrad
- tramvajová zastávka bus

cyklostezka

ANALÝZA VYSOKÝCH ŠKOL

- vysoká škola
- koleje

ANALÝZA KNIHOVEN

- městská knihovna
- univerzitní knihovna

ANALÝZA DIVADEL

divadlo

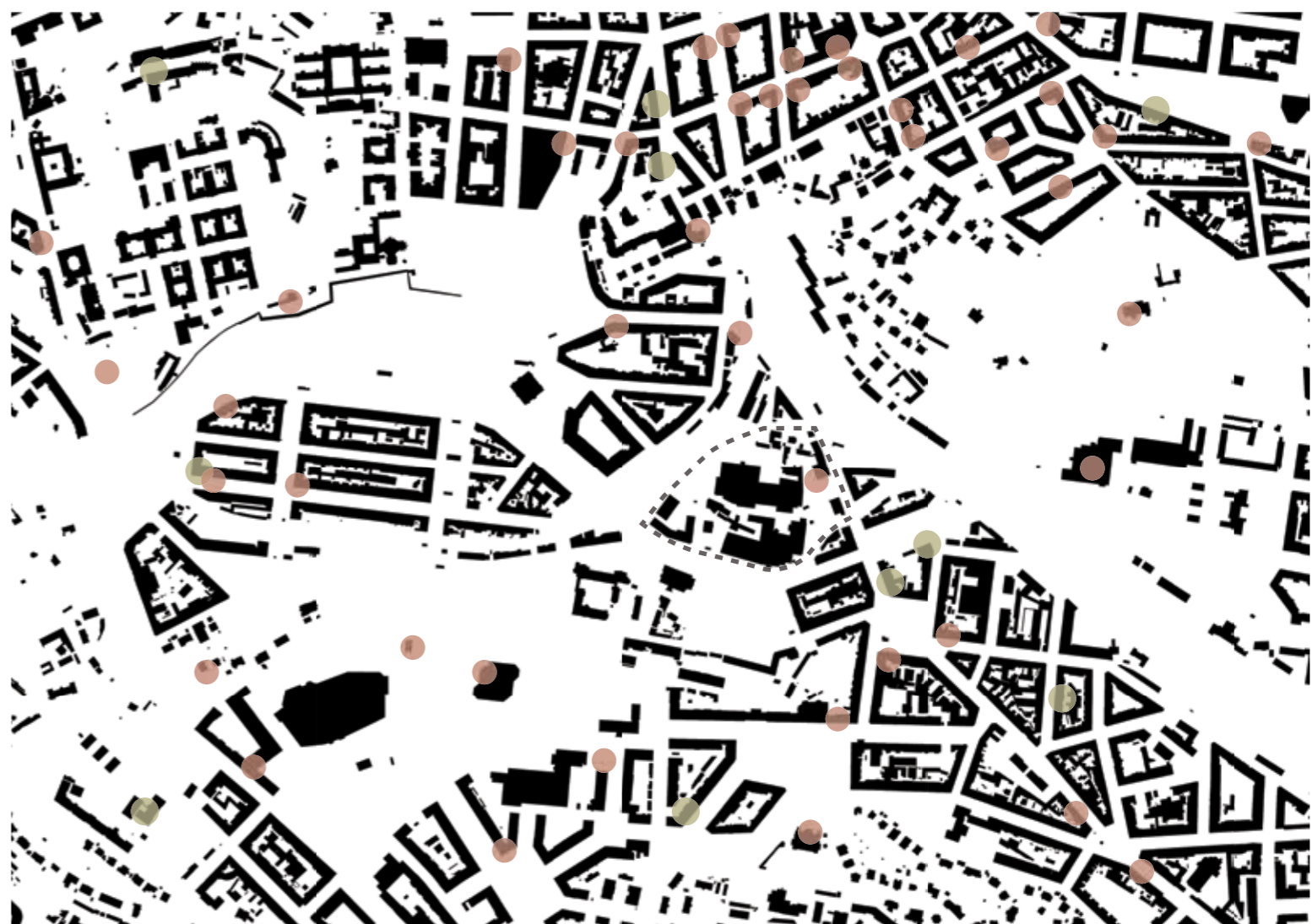
ANALÝZA STRAVOVÁNÍ

restaurace/bistro

kavárna

REFERENCE

NDSM AMSTERDAM

ART INKUBATOR LODZ

STREETFOOD COPENHAGEN

TRAFACKA KOŠICE

LX FACTORY LISABON

PIETTOVY PAPIRNY PLZEŇ

C. NÁVRHOVÁ ČÁST

AUTORSKÁ ZPRÁVA

URBANISTICKÉ ŘEŠENÍ

V současnosti je řešené území vůči okolí uzavřené, postrádá jasnou funkční náplň, jednoznačně chátrá, umírá a společně s přílehlou železniční tratí tvoří tzv. bariéru, která zhoršuje prostupnost území a orientaci v něm. Budovy slouží převážně jako sklady, dílny, kanceláře či sídla firem. Za hodnotné považují využití centrální historické budovy hudebníky, kteří zde zřídili zkušebny pro 18 kapel. Ulice Závíšova je zanedbaná a celkově je prostor neudržovaný, je zde mnoho náletové zeleně, chybí jasná hierarchizace. Vzhledem k strategicky významné poloze místa v rámci Nuslí a zároveň města jako celku je žádoucí území otevřít, zpřístupnit a zatraktivnit.

Urbanistický koncept je založen na myšlence propojení s okolím ve dvou směrech. Za prvé se jedná parky Folimanka a Havlíčkovy sady (východ - západ), za druhé směr sever - jih, tedy Fidlovačka a Nuselské schody. V prvním případě bude znovu využít již existující podchod pod železnicí v západní části území, v druhém pak koncept počítá s vybudováním nového podchodu na severu, na který budou navazovat zmíněné Nuselské schody. Území je výborně obslouženo všemi druhy městské hromadné dopravy, a tak jsou nově vzniklé hlavní směry pohybu určeny pouze pro pěší a cyklo dopravu, automobilová doprava je vytlačena. Tento krok ujasňuje hierarchii veřejných prostranství, ze směrů se stávají ulice, kolem kterých je směřován život, a do kterých se prolínají funkce jednotlivých budov.

Důležitým krokem bylo vyčistit území od budov zapřičiňujících neuspořádanost území, skladů, drobných nevhledných staveb, avšak ne radikálně, ale s respektem k historickým budovám nejen památkově chráněným, ponechány byly například i garáže ve střední části území, které obklopují ulici směr východ - západ. Cílem bylo totiž následně nalézt takové funkční využití, které bude podporovat identitu místa, navodí atmosféru. Areál byl pak doplněn i o nové budovy. Za nejdůležitější považují podlouhlý objekt studentského bydlení, kopírující železnici v severní části, dále byly k původním soliterům doplněny objekty v jihozápadní části řešeného území, což ujasňuje prostorovou kompozici areálu a orientaci v něm.

FUNKČNÍ ŘEŠENÍ

Jedním ze základních kamenů fungujícího města je pestrost, možnost obyvatel se rozvíjet, vzdělávat, projevovat kreativního ducha. Analytická část práce naznačuje, že Nusle tyto možnosti postrádají, velké procento nuselských ploch slouží pouze k bydlení a za příležitosti je nutno dojíždět. Dále bylo z analýz zjištěno, že v okolí se vyskytuje několik vysokých škol, kampus UK, budova ČVUT, Literární akademie, Art and Design institut, ateliéry UMPRUM apod. Nusle nenabízejí kvalitní restaurační zařízení ani obchody. Tyto poznatky mě vedou k otevření areálu lidem. Primárně mladším generacím, studentům, kterým zde bude umožněno žít, vnesou do místa svěží energii, a nalákají tak na přítomnost generací starších. Návrh obsahuje studentské bydlení, alternativní prostory pro umělce, architekty, startup kanceláře, prostory pro pořádání kulturních akcí, koncertů, divadelních představení, knihovnu, studovny, prostory pro přednášky a workshopy. Za účelem synergie se nabízejí další funkce, a to obchody, trhy, restaurace, bistra, kavárny, místa pro setkávání se. Funkce se pokud možno dispozičně přizpůsobují stávajícím objektům, což umožní ponechat mnoho současných konstrukcí. Vzniká tak funkčně pestrý návrh, území může žít ve dne i v noci.

KONCEPCE VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

Jak již bylo zmíněno, základem návrhu bylo vytvoření dvou hlavních ulic, severo jižní směr je koncipován jako alej pro pěší a cyklisty, západo východním směrem prochází stromořadí pro jasnou orientaci v prostoru, kolem těchto ulic probíhají hlavní děje a budovy jsou do nich otevřeny. K rekreaci je pak určen primárně oválný park před objektem studentského bydlení, který je rozčleněn na několik segmentů, přičemž každý segment nabývá jiné funkce (pobytový trávník, sport, louka, les, pěstování bylinek a zeleniny apod.). Kolem parku je okruh pro běhání, okruh má 500m a je materiálově odlišen. Hodnotným prvkem je protékající potok Botič, u kterého je v jihovýchodní části navrženo stupňovité sezení. Sezení je zároveň umístěno v přímém kontaktu s plochou pro pořádání trhů či venkovních kulturních akcí.

ARCHITEKTONICKÉ A DISPOZIČNÍ ŘEŠENÍ VYBRANÝCH OBJEKTŮ

Návrh se zabývá podrobněji dispozičním řešením dvou objektů, původní historické budovy pivovaru a nově navrženého objektu studentského bydlení, jde o nastínění představy, kam by se měl architektonický ráz objektů ubírat a zároveň ověřit, zda lze urbanistický a funkční návrh dále rozvíjet.

OBJEKT PIVOVARU

Objekt je zapsán na seznamu kulturních památek. Návrh se tedy zaměřuje na co nejmenší a nejcitlivější zásah do stávajících konstrukcí, které je ovšem nutno rekonstruovat. Funkce se podřizují současnému dispozičnímu uspořádání. V prvním nadzemním podlaží jsou prostory pro workshopy, výstavní plochy, trhy, tiskové centrum, modelárna, obchod s výtvarnými potřebami, recepce a restaurace, Provozy mají vlastní vstupy. V druhém nadzemním podlaží je kavárna, knihovna a studovny. Třetí nadzemní podlaží je určeno pro startup kanceláře, ateliéry. Vzhledem k množství dřevěných konstrukcí je především v knihovně nutno nainstalovat samozhášecí systém. Pro zlepšení osvětlení některých prostor jsou zvětšeny okenní otvory směrem do dvora.

STUDENSTSKÉ BYDLENÍ

V severní části areálu je navržen nový objekt pro studentské bydlení. Jedná se o 200 m dlouhý pavlačový dům, který půdorysně sleduje železniční trať, což pro cestující ve vlaku vytváří zajímavý výhled. Působí také jako hluková stěna. Objekt je třípodlažní, ve dvou místech průchozí k podchodům pod tratí. Kolem průchodů a nad nimi jsou situovány společné prostory (recepce, společenské místnosti, prádelny, studovny). Dispozičně je rozdělen na segmenty, přičemž každý segment odpovídá jednomu pokoji. Segmenty jsou směrem do parku vysouvány za účelem vytvoření dynamické fasády. Navrženy jsou pokoje pro jednu osobu a byty pro 4 osoby. Různým vysouváním segmentů pak přirozeně vznikají balkony. Objekt se nachází v ochranném pásmu železnice, návrh počítá se souhlasem výstavby po projednání se Správou železniční dopravní cesty.

ZÁSOBOVÁNÍ A DOPRAVA V KLIDU

Zásobování je zajištěno dvěma vjezdy do objektu.

Automobilová doprava je v území nežádoucí, návrh počítá případně se zřízením parkousu v místě stávající benzinové stanice v blízkosti areálu, severovýchodně u ulice Bělehradská. Další parkování je možné na placeném parkovišti Folimanka či v podzemních garážích Kongresového centra Vyšehrad.

KONCEPT

1. ŘEŠENÉ ÚZEMÍ

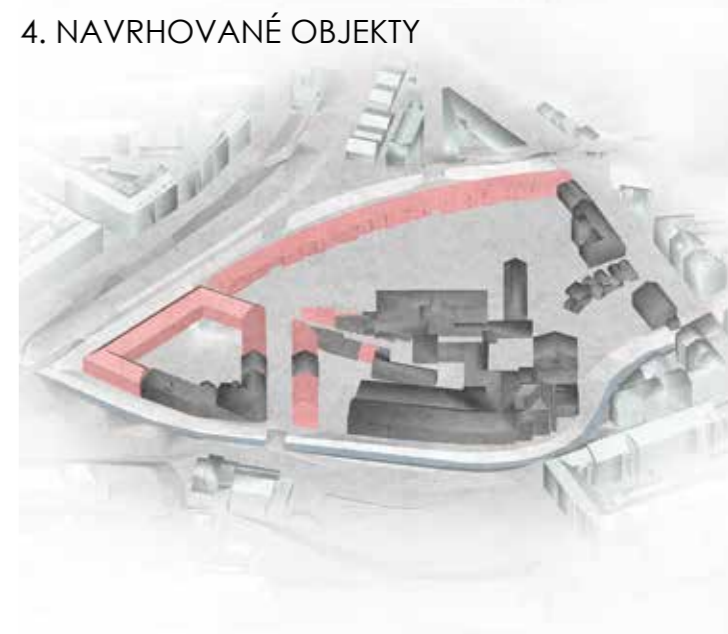
2. BOURANÉ OBJEKTY

3. ÚZEMÍ PO VYČIŠTĚNÍ

4. NAVRHOVANÉ OBJEKTY

5. PROSTUPNOST ÚZEMÍ
PŮVODNÍ STAV

ŠIRŠÍ VZTAHY

FOLIMANKA

Botič

HAVLÍČKOVY SADY

Nádraží Vršovice

FIDLOVAČKA

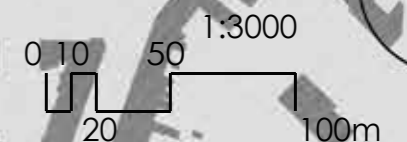
Nám. Bratří Synků

HOTEL
CORINTHIA

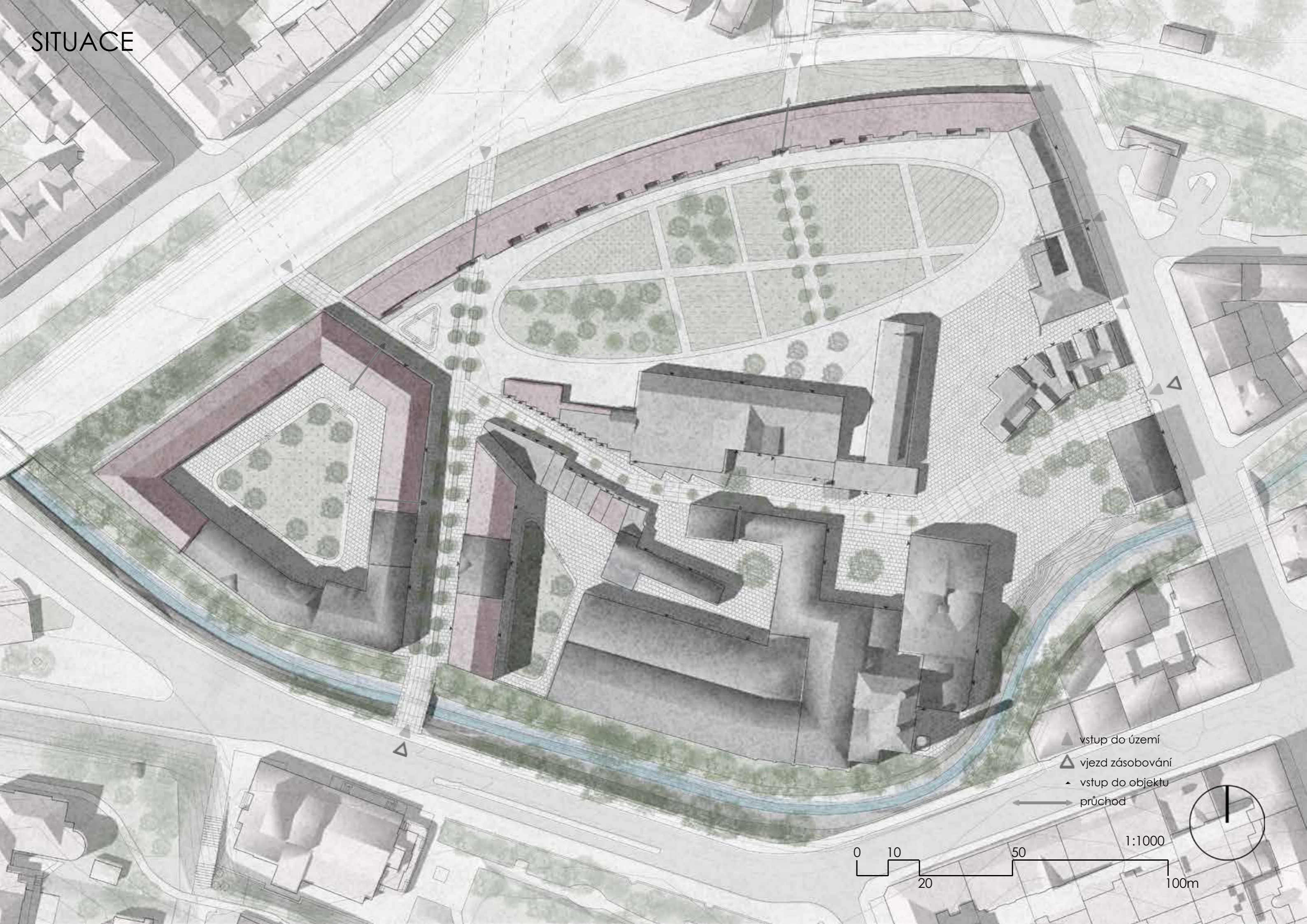
KONGRESOVÉ
CENTRUM

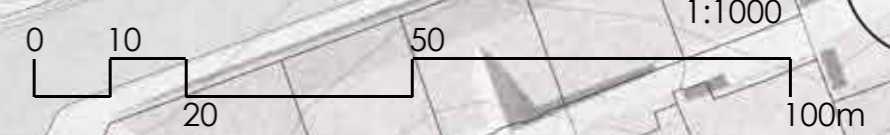
Nám. Gen. Kutvašra

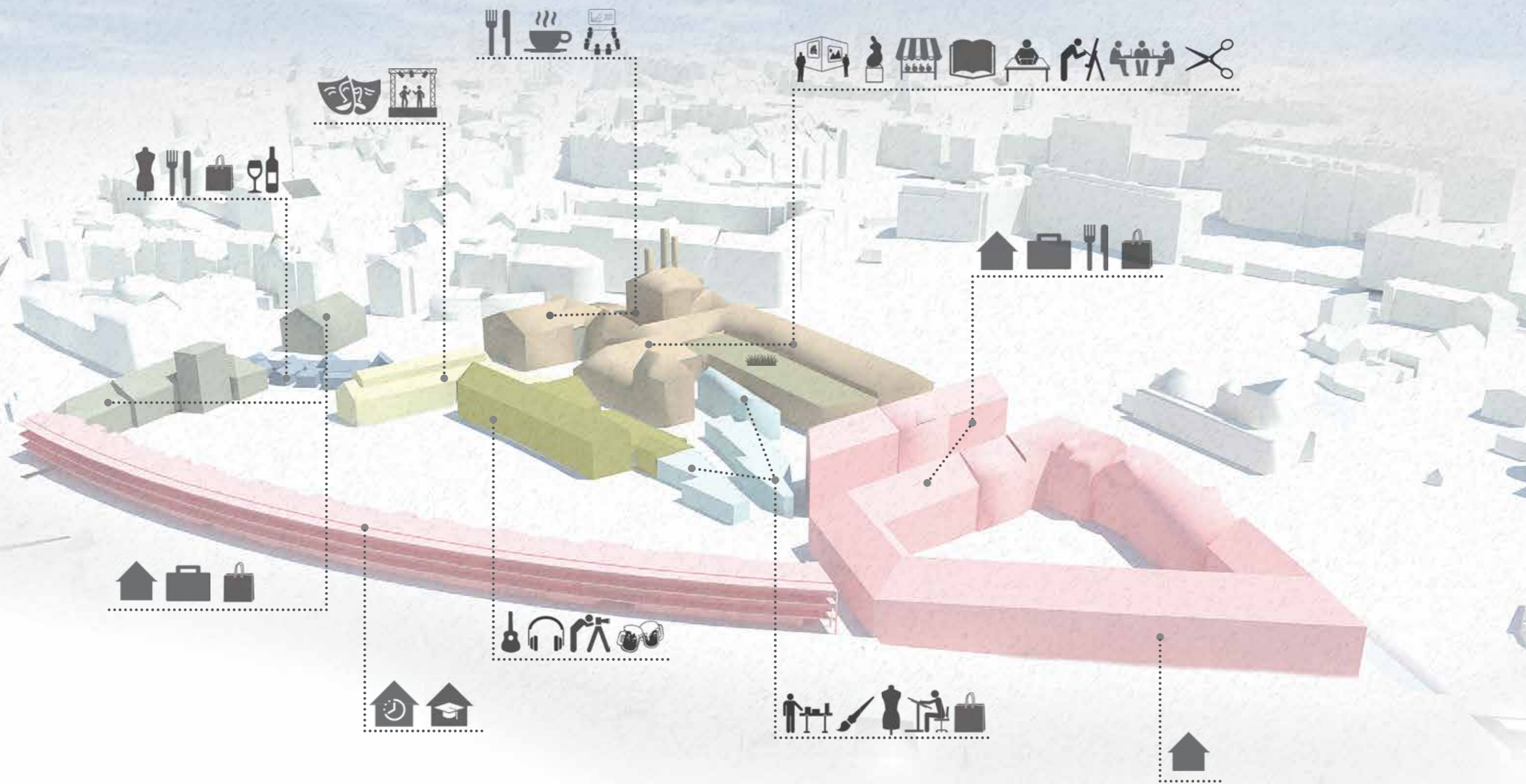
SITUACE

- ▲ vstup do území
- △ vjezd zásobování
- ▲ vstup do objektu
- průchod

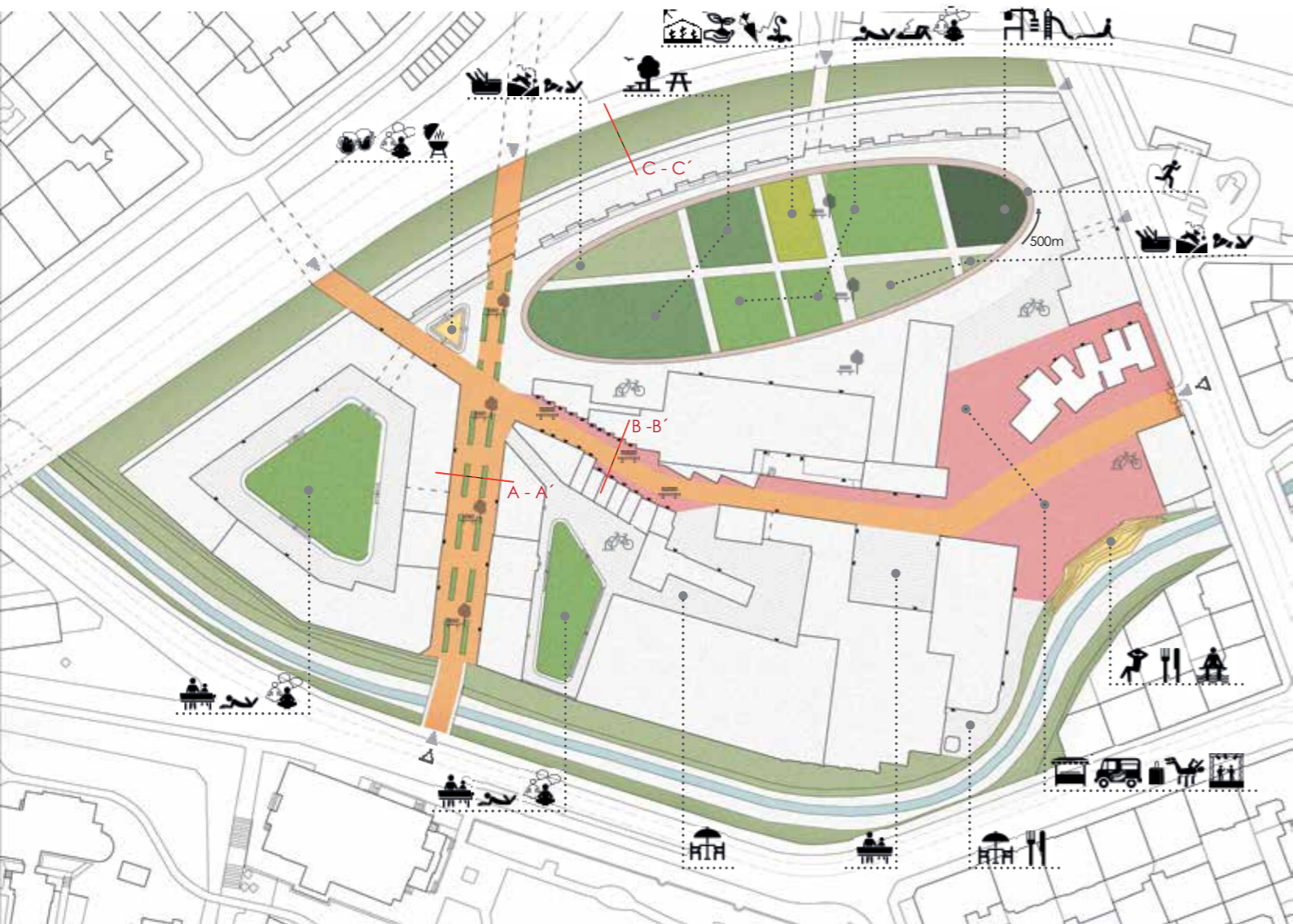

FUNKČNÍ SCHEMA

- převážně novostavby studentské bydlení v pavlačovém domě, v ostatních domech bydlení, administrativa, komerční parter (služby)
- původní objekt k rekonstrukci zkušebny pro hudebníky, tanečníky
- původní objekty (EXPO v Montrealu) obchody, bistra, vinárna, ateliéry (kanceláře)
- původní objekt pivovaru k rekonstrukci restaurace, kavárna, trhy, workshopy, modelárna, tiskové centrum, obchod pro umělce, výstavy, startup kanceláře, knihovna studovny
- původní garáže doplněné o nové ateliéry pro umělce, obchody
- původní objekt k rekonstrukci alternativní divadlo, koncertní sál
- původní objekty ponechána původní funkce administrativa, služby, bydlení

KONCEPCE VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

ZPEVNĚNÉ PLOCHY

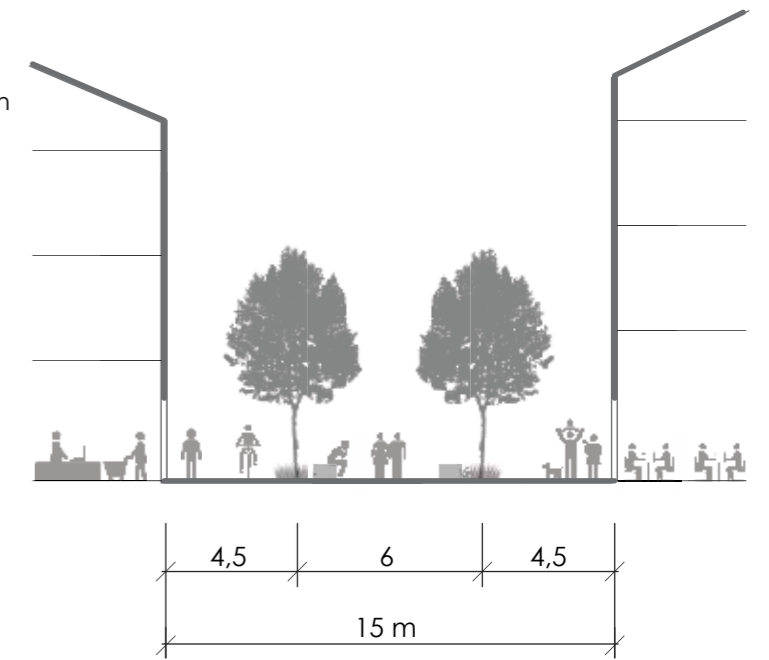
- plochy komerční, navazující na funkční uspořádání objektů, plochy pro trhy, pořádání akcí (koncerty apod.), kamenná dlažba
- plochy komunikační, pěší zóny, cyklostezky
hladká betonová dlažba
- plochy zpevněné, pobytové
kamenná dlažba, propustný beton
- plochy speciální pro relax, grilování, sezení u potoka

NEZPEVNĚNÉ PLOCHY, PARKOVÁ ÚPRAVA

- pobytový trávník
- les
- louka, nízká údržba
- plochy pro pěstování zeleniny, bylinek
- trávník, venkovní posilovna, dětské hřiště
- běžecká plocha, válcovaný štěr, okruh 500 m

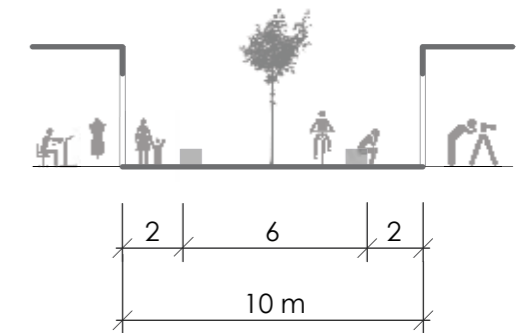
ŘEZ A - A'

Jedná se o uliční profil ve směru Fidlovačka - Nuselské schody, je vymezen pouze pro pěší a cyklisty, střední pruh je materiálově odlišen (betonová dlažba), stromy v aleji jsou vysazeny pravidelně po šesti metrech na ostrůvcích 1,5 x 10 m s travním porostem a lučním kvítím.

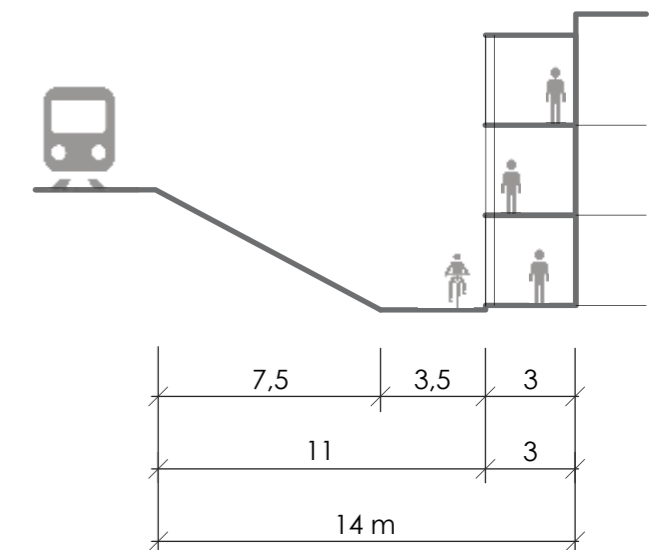
ŘEZ B - B'

Pěší a cyklo zóna směr východ - západ. Střední pruh je komunikační a je odlišen materiálově (betonová dlažba), krajní pruhy jsou komerční plochy, otevírají se do nich přilehlé obchody, bistra apod. Středem vede stromořadí. Jednotlivé stromy jsou vysazeny po deseti metrech ve čtvercových mřížích.

ŘEZ C - C'

Prostor mezi studentskými byty a vyvýšenou železniční tratí. Přístup k bytům je z kryté pavlače, podél které vede přístupová cesta určená pro chodce a cyklisty, terén od železnice se k cestě svažuje s travním porostem a lučním kvítím.

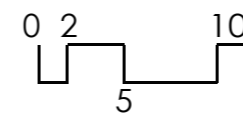

PIVOVAR

PŮDORYS 1 NP

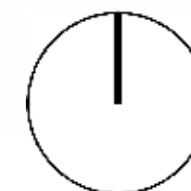

	výstavní plochy, trhy		workshopy, přednášky, učebna
	dílna, modelárna		recepce
	tiskové centrum, laser, obchod pro umělce		WC, šatna, zázemí, sklady
	restaurace		chodby, schodiště
	původní konstrukce		nové konstrukce

1:400

50m

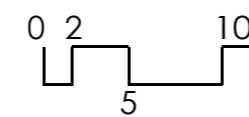

PIVOVAR

PŮDORYS 2 NP

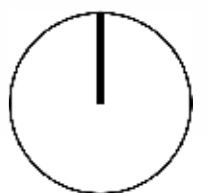

	knihovna, studovna		workshopy, přednášky, učebna (přes 2NP)
	kavárna		recepce (přes 2NP)
	studovna, odpočívárna		WC, zázemí, sklady
	restaurace (přes 2NP)		chodby, schodiště střecha
	původní konstrukce		nové konstrukce

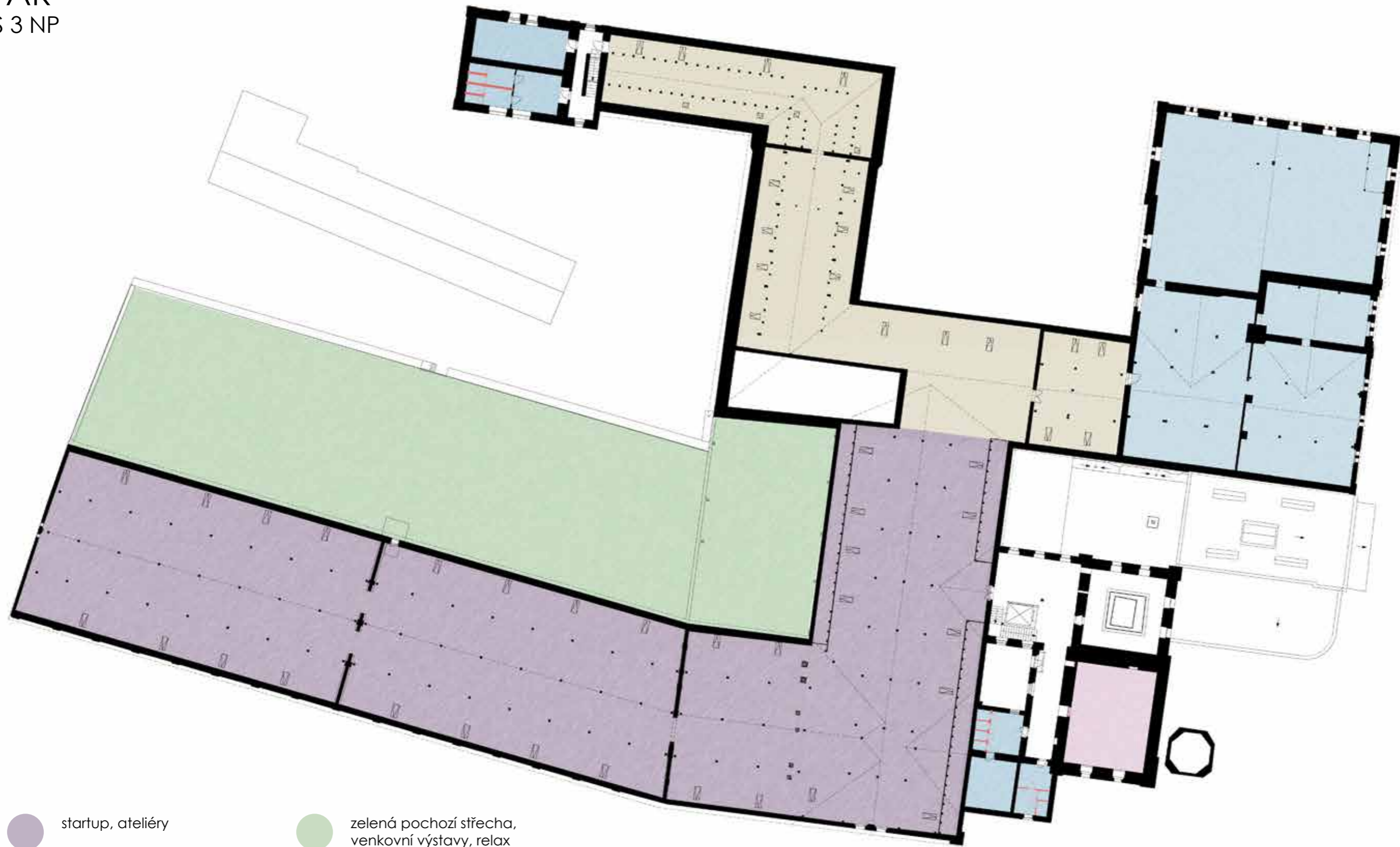
1:400

50m

PIVOVAR

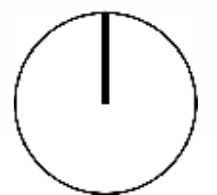
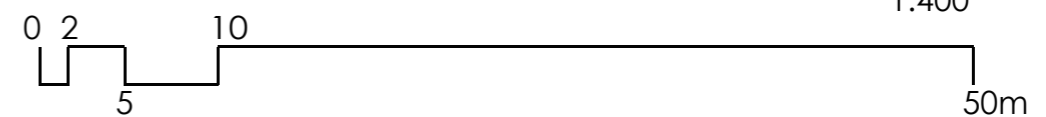
PŮDORYS 3 NP

- startup, ateliéry
- kavárna (přes 2NP)
- meeting, jednací místnost
kuchyň

- zelená pochozí střecha,
venkovní výstavy, relax
- WC, zázemí,
sklady modelů
- chodby, schodiště
střecha

- původní konstrukce
- nové konstrukce

PIVOVAR

POHLEDY, ŘEZ

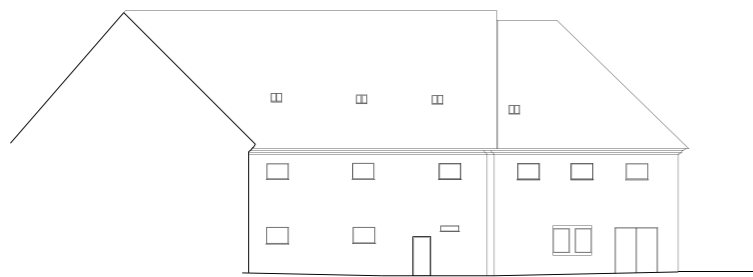
POHLED Z ULICE KŘESOMYLOVA

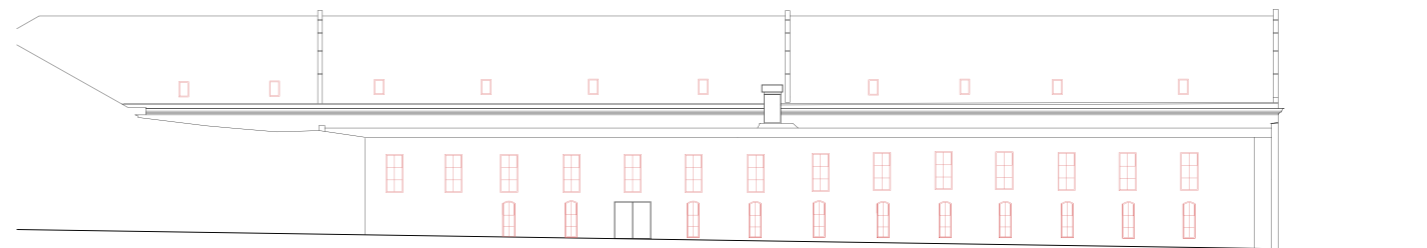
POHLED ZE DVORA 1

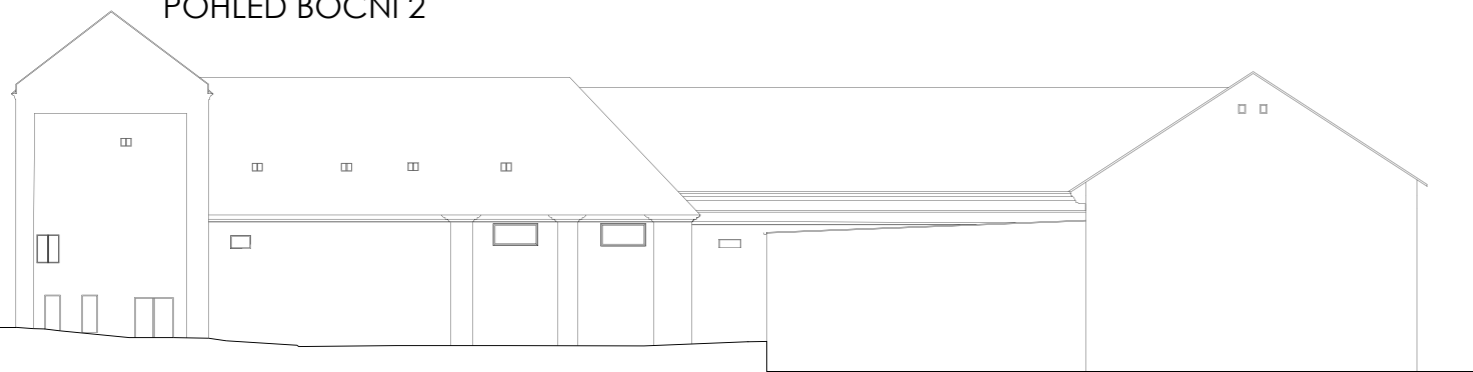
POHLED BOČNÍ 1

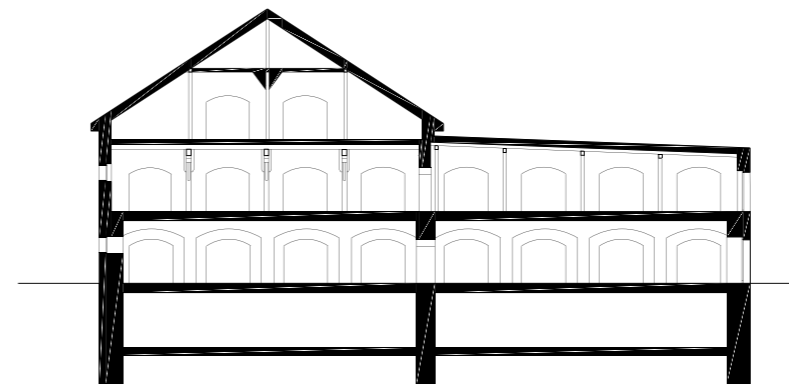
POHLED ZE DVORA 2

POHLED BOČNÍ 2

ŘEZ

— původní konstrukce

— nové konstrukce

0 2 5 10

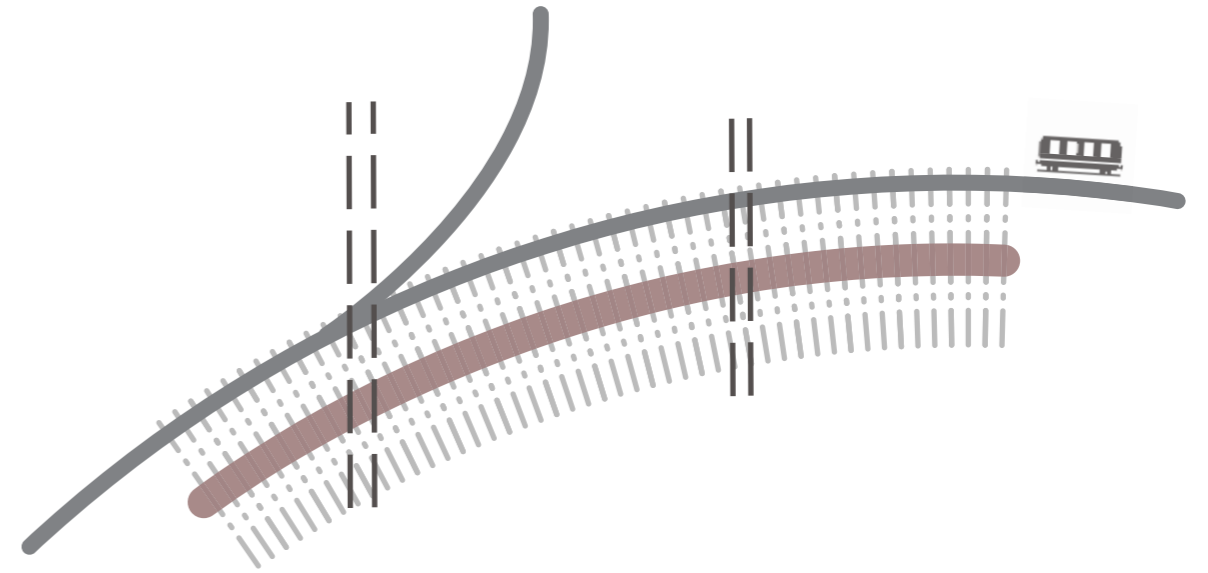
1:400

50m

STUDENTSKÉ BYDLENÍ KONCEPT

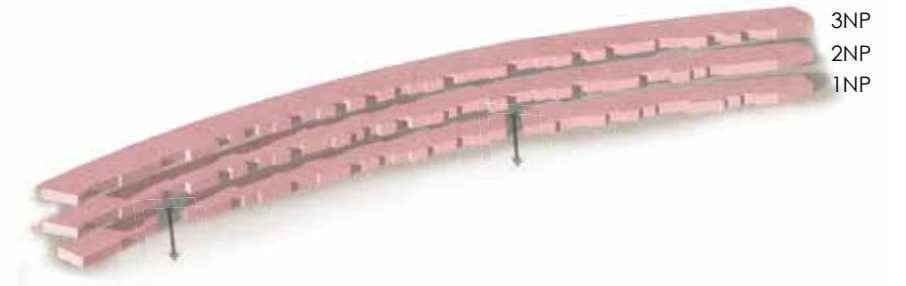
1. TVAR - PROSTUPNOST - SEGMENTY

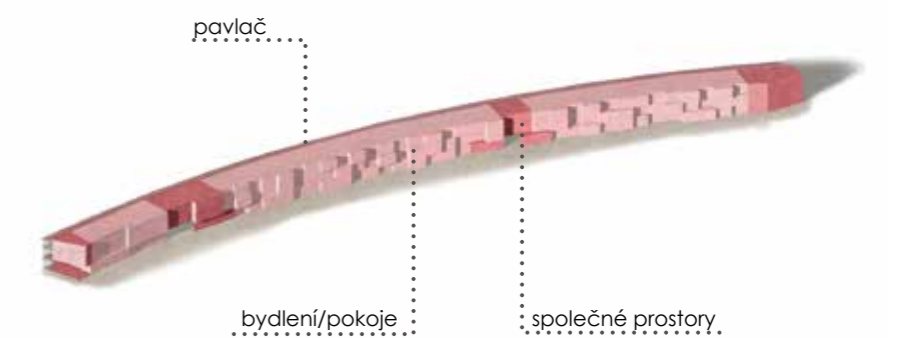
2. VYSUNUTÍ JEDNOTLIVÝCH SEGMENTŮ

3. HMOTY

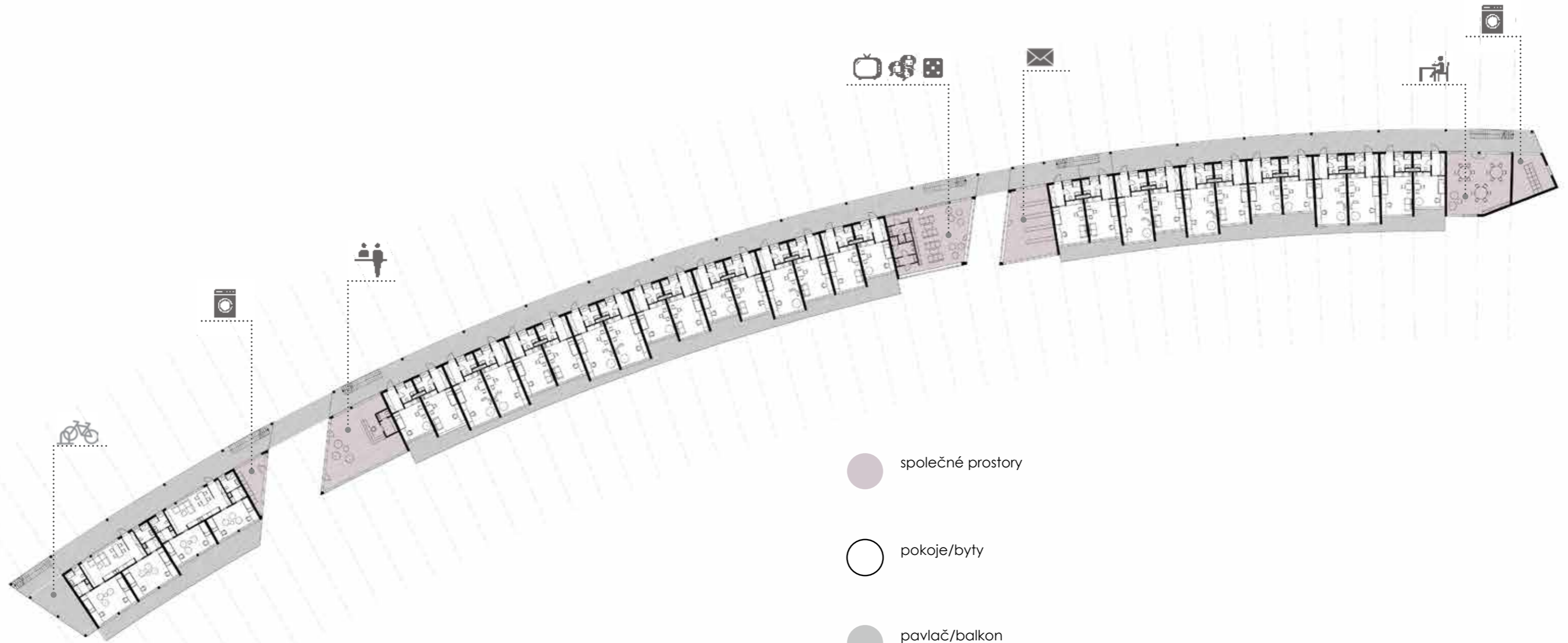

4. FUNKČNÍ USPOŘÁDÁNÍ

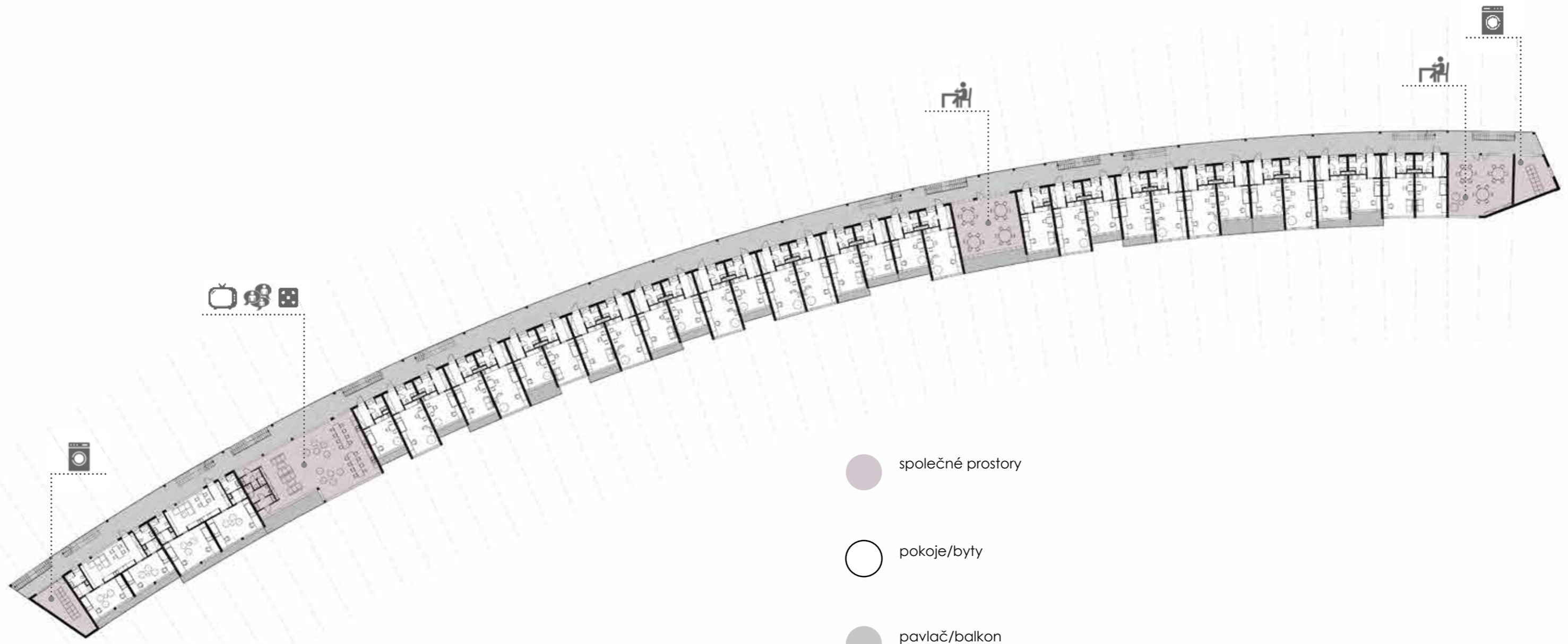
STUDENTSKÉ BYDLENÍ

PŮDORYS 1 NP

STUDENTSKÉ BYDLENÍ

PŮDORYS 2 NP

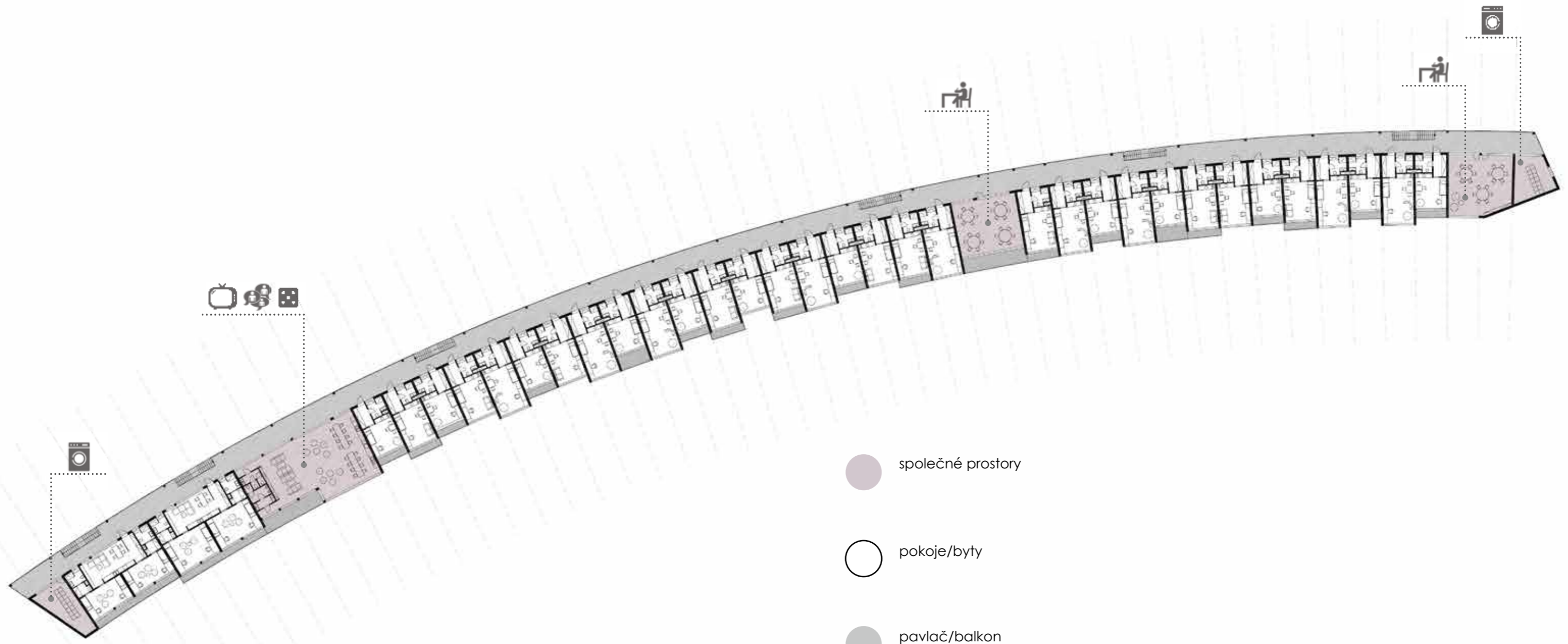

- společné prostory
- pokoje/byty
- pavlač/balkon

STUDENTSKÉ BYDLENÍ

PŮDORYS 3 NP

- společné prostory
- pokoje/byty
- pavlač/balkon

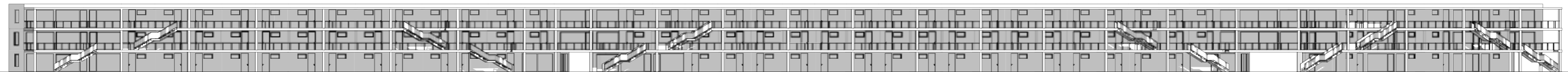
STUDENTSKÉ BYDLENÍ

POHLEDY, ŘEZY

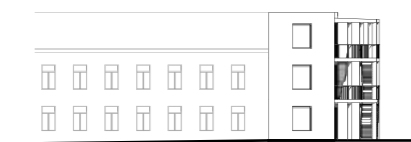
POHLED PŘEDNÍ

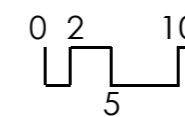
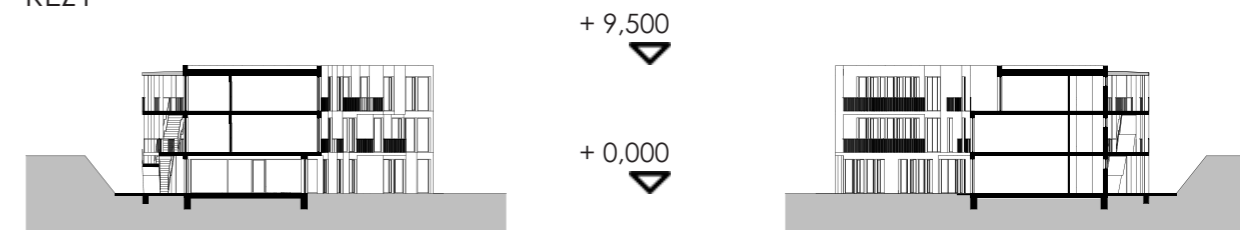
POHLED ZADNÍ

POHLED Z ULICE BĚLEHRADSKÁ

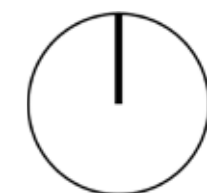

ŘEZY

1:550

50m

studio

JUHOS
DESIGN
STUDIO

ZÁVĚR

Analýzou a návrhem byla ověřena možnost transformace území Nuselského pivovaru. Cílem práce bylo vytvořit prostorově i funkčně kvalitní prostranství navazující na okolí, nalézt vhodnou náplň jednotlivých budov, a vytvořit tak komplexní řešení celého areálu. Touto prací předkládám ideový návrh, jak jiným než typicky developerským způsobem zacházet s hodnotným kulturním dědictvím. Po celou dobu navrhování jsem se snažila citlivě zasahovat do současného stavu území a jasně ho strukturovat. V průběhu práce se ukázalo jako důležité nastínit představu jednotlivých budov až do jejich dispozičního řešení. Dalším a zajímavým bodem práce by byla analýza a detailní řešení zbylých budov pro ověření mých výstupů.

D. ZÁVĚR

ZDROJE

LITERATURA

AUGUSTA, P. (1998). *Knihy o Praze 2.* (MILPO Praha).

AUGUSTA, P. (1996). *Knihy o Praze 4.* (MILPO Praha).

BEČKOVÁ, K. (2014). *Továrny a tovární haly (3. díl).* (Schola ludus Pragensia).

KUČA, K. (2002). *Města a městečka v Čechách na Moravě a ve Slezsku.* (Praha Libri).

POLÁK, M. (2003). *Pražské pivovárky a pivovary.* (MILPO, Libri Praha).

Podklady od Jakub Cigler Architekti

WEB

<http://www.google.com/search>

<http://files.jamrtal.com/>

<http://praga-magica.blog.cz/>

<http://www.kamnapivo.sk/>

<http://www.iprpraha.cz/>

<http://archivnimapy.cuzk.cz/>

<http://archdaily.com/>

<http://informuji.cz/>

<http://mapy.cz/>

<http://maps.google.com/>

KONZULTACE

Ing. arch. Akad. arch. Jiří Klokočka

Ing. arch. Jana Zdráhalová, Ph.D.

Ing. arch. Jan Pešta

doc. Ing. arch. Jan Jehlík

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji především vedoucímu práce Ing. arch. Akad. arch. Jiřímu Klokočkovi a Ing. arch. Janě Zdráhalové, Ph.D. za podnětné vedení diplomního projektu, dále děkuji rodině a blízkým za morální podporu.

V Praze dne 27.5.2016